

Autorské právo

Kolektivní správce je oprávněn vykonávat své právo podle § 98c odst. 1 aut. zák. na poskytování informací o užití svého repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytných k (řádnému) výkonu kolektivní správy rovněž prostřednictvím kladení dotazů do elektronického vyhledavače uložených souborů tvořícího součást služby ukládání informací, je-li tato služba poskytována za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu a je-li užívána při činnostech, které neoprávněně zasahují do kolektivně spravovaného práva nebo je neoprávněně ohrožují. Toto právo kolektivního správce není omezeno počtem takto učiněných dotazů, jeho zjevné zneužití však nepožívá právní ochrany.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 1840/2021-557 ze dne 8.6.2022)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobce DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s., se sídlem v P., zastoupeného JUDr. F.V., Ph.D., advokátem se sídlem v P., proti žalované Uloz.to cloud a.s. se sídlem v P., zastoupené Mgr. J.K., advokátem se sídlem v P., o ochranu autorského práva, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 34 C 5/2017, o dovolání žalobce a žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 1. 2021, č. j. 3 Co 58/2019-409, tak, že dovolání žalobce se odmítá. Dovolání žalované se zamítá.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 2. 2019, č. j. 34 C 6/2017-360, zamítl žalobu o uložení povinnosti žalované odstranit nebo veřejnosti znepřístupnit digitální soubory obsahující šest specifikovaných audiovizuálních děl (dále též jen „předmětná díla“) a zdržet se do budoucna zpřístupňování těchto děl veřejnosti (výrok I), uložil žalované povinnost zdržet se omezování počtu dotazů kladených ze specifikované adresy internetového protokolu žalobce na server přístupný prostřednictvím specifikovaných doménových jmen (výrok II), uložil žalované povinnost zdržet se umožnění veřejného zpřístupňování digitálních souborů se specifikovanými příponami obsahujících šest specifikovaných audiovizuálních děl, pokud mohou členové veřejnosti tyto soubory vyhledat zadáním titulu díla ve vyhledávači poskytnutém k tomu veřejnosti žalovanou (výrok III) a rozhodl o náhradě nákladů řízení a o návrhu na vyslovení předběžné vykonatelnosti rozsudku (výroky IV a V).

2. Soud prvního stupně tak rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal ochrany před porušováním majetkových autorských práv k audiovizuálním dílům podle § 40 odst. 1 písm. f), eventuálně podle § 40 odst. 1 písm. b), zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), dále též jen „aut. zák.“, jež jako kolektivní správce spravuje. To podle žalobce spočívá v provozování služby datové úschovny, jež téměř výhradně slouží k neoprávněnému sdílení předmětů chráněných autorským zákonem ze strany uživatelů služby. Žalovaná na svoji obranu uvedla, že obsah umístěný na jejím serveru je nahrán buď uživateli jí poskytované služby, nebo jejími obchodními partnery a tudíž poskytuje svoji službu v souladu s § 5 a 6 zákona č. [480/2004](#) Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti).

3. Vrchní soud v Praze dovoláním napadeným rozsudkem k odvolání obou účastníků potvrdil výrok I rozsudku soudu prvního stupně, změnil výrok II rozsudku soudu prvního stupně tak, že uložil žalované povinnost zdržet se omezování počtu dotazů na šest specifikovaných audiovizuálních děl kladených ze specifikované adresy internetového protokolu žalobce na server přístupný prostřednictvím specifikovaných doménových jmen, a to po dobu trvání majetkových práv k těmto dílům a zároveň po dobu, kdy tato práva jako kolektivní správce vykonává žalobce, ve zbytku žalobu zamítl, změnil výrok III rozsudku soudu prvního stupně tak, že uložil žalované povinnost zdržet se na specifikovaných webových stránkách umožnění stahování souborů se specifikovanými příponami obsahujících šest specifikovaných audiovizuálních děl, pokud mohou členové veřejnosti tyto soubory vyhledat zadáním titulu díla ve vyhledávači poskytnutém k tomu veřejnosti žalovanou, a to po dobu trvání majetkových práv k těmto dílům a zároveň po dobu, kdy tato práva jako kolektivní správce vykonává žalobce, ve zbytku žalobu zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů.

4. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně doplněných vlastním dokazováním, podle nichž žalobce je oprávněn k výkonu dobrovolné kolektivní správy majetkových práv autorských podle autorského zákona a tato správa se týká děl literárních, vědeckých, kartografických, dramatických, hudebně dramatických, choreografických, pantomimických a děl audiovizuálních, včetně audiovizuálních děl tvořících předmět tohoto řízení. Žalovaná provozuje datovou úschovnu, na které dochází ve značném rozsahu k neoprávněnému sdílení autorským právem chráněných děl, včetně audiovizuálních děl tvořících předmět tohoto řízení. Žalovaná ve smluvních podmínkách sjednává s uživateli své služby povinnost neukládat na server soubory porušující autorská práva a práva s autorským právem související a rovněž umožňuje uživatelům nahlašování uložení autorskoprávně závadných souborů, které ze svého serveru postupně odstraňuje. Rychlost stahování uložených souborů uživatelem je vázaná na uhrazení kreditů odpovídajících určitému objemu stažených dat. Pro vyhledávání uložených souborů je uživatelům k dispozici elektronický vyhledávač s funkcí tzv. našeptávače, který již v průběhu vepisování názvu vyhledávaného souboru nabízí různá hesla podle počátečních písmen a navrhuje nejvyhledávanější výrazy. Žalovaná v rámci poskytování své služby provádí tzv. listing, tj. vedení statistik podle počtu stažení souborů, jejich velikosti, kategorií atd. Výsledky vyhledávání pak lze třídit a řadit podle nejrůznějších kritérií. Existuje i tzv. partnerský program (v několika typech), kdy je uživatel za stažení nahraných souborů odměněn připočtením kreditu zdarma.

5. Po právní stránce dospěl odvolací soud k závěru, že žalobce je k uplatnění požadovaných nároků aktivně věcně legitimován jako kolektivní správce práv podle autorského zákona, a je tak oprávněn požadovat, aby se porušovatel spravovaného práva duševního vlastnictví zdržel nedovoleného jednání právě z důvodu jeho dalšího zamezení, a to i ve vztahu k třetím osobám, jejichž prostředky nebo služby jsou využívány při porušování práv. Podle odvolacího soudu však nemůže obstat požadavek žalobce na uložení povinnosti žalované odstranit anebo veřejnosti zpřístupnit digitální soubory obsahující předmětná audiovizuální díla, a zdržet se do budoucna zpřístupňování těchto audiovizuálních děl veřejnosti, aniž by žalovaná vstupovala a kontrovala obsah těchto souborů, neboť v každém individuálně určeném případě je nutné zkoumat, zda provozovatel služby elektronických komunikací překročil meze tzv. bezpečného přístavu ve smyslu § 5 a § 6 zákona o některých službách informační společnosti, a tudíž, zda odpovědnost za obsah přechází na něj, namísto uživatele služby. Proto podle odvolacího soudu nelze vyhovět žalobcem požadovanému „všeobjímajícímu zákazu“ bez zkoumání vztahu k obecně platnému zákazu monitoringu obsahu uživatelů.

6. Podle odvolacího soudu však lze u provozovatele služby elektronických komunikací rozumně očekávat, že bude provádět pravidelné kontroly uloženého obsahu, což platí pro všechna díla, která byla nahlášena jako porušující autorská práva. Služba hostování souborů žalované do značné míry porušování autorských práv podporuje prostřednictvím svého konkrétního obchodního modelu, a to i

ve smyslu obecné prevenční povinnosti podle § 2900 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z.“). Uložení povinnosti nešířit díla autorů bez jejich souhlasu je vždy omezeno konkrétním seznamem chráněných děl a předchozím zjištěním o porušování práv k těmto dílům prostřednictvím poskytované služby s přihlédnutím k tomu, zda požadovaný rozsah kontrol uložených souborů je adekvátní rozsahu porušování práv a nákladům spojeným s touto kontrolou ve smyslu § 5 zákona o některých službách informační společnosti, a je tak nutno sledovat přiměřenou rovnováhu mezi jednotlivými právy dotčených osob, aniž by jedno právo bylo bez rozumného důvodu preferováno oproti právu jiného.

7. Odvolací soud zdůraznil, že v případě služby poskytované žalovanou značná část obsahu umístěného uživateli představuje pouhé pirátské kopie audiovizuálních děl, což ve svém výsledku způsobuje značnou a dlouhodobou újmu autorům těchto děl. Veškeré náklady na oprávněnou obranu tak nesou autoři, přičemž žalovaná není ochotna připustit ani fakticky nutné, a tudíž rozsáhlé, kontroly obsahu souborů ze strany žalobce. Tento stav tak neodůvodněně zvýhodňuje jedno právo vůči právu jinému, a to zásadním a dlouhotrvajícím způsobem.

8. Proto odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, aby zohlednil nejenom časové omezení, ale i omezení na konkrétní díla, u kterých bylo prokázáno, že se opakovaně na službě žalované neoprávněně vyskytují a jsou nabízeny ke stažení veřejnosti a zároveň s omezením uplatněného nároku na dobu výkonu kolektivní správy žalobce s ohledem na to, že rozsudek soudu je obecně vykonatelný do budoucna bez bližšího časového omezení. Zároveň odvolací soud zpřesnil povinnost ukládanou žalované tak, že se týká povinnosti zdržet se umožnění stahování digitálních souborů, a nikoli jejich veřejného zpřístupňování, jelikož takto uložená povinnost odpovídá obsahu služby poskytované žalovanou a samotné pouhé ukládání souborů na službu žalované nemusí být ve všech případech neoprávněné.

9. Ve vztahu k uplatněnému nároku na zdržení se omezování počtu elektronických dotazů žalobce na obsah souborů uložených prostřednictvím služby žalované odvolací soud dospěl k závěru, podle kterého není možné připustit situaci, kdy by při velkém množství souborů uložených na službě poskytovatele, obsahující neoprávněně šířená díla, tudíž při velkém množství dotazů ze strany osoby oprávněné hájit zájmy autorů, došlo k technickému (softwarovému) zablokování přístupu do systému poskytovatele služby, a tím k faktickému znemožnění detekce a následnému odstranění souborů obsahujících závadný obsah. Je tak zcela na žalované, aby pomocí běžných softwarových nástrojů částečně umožnila, byť ve zvýšené míře, než je běžné, pokládání strojových dotazů žalobcem do svého systému, neboť nelze rozumně předpokládat zneužití systému žalobcem. Tuto povinnost však bylo možné žalované uložit pouze ve spojení s díly, u kterých se v řízení prokázalo opakované porušování práv autorů na službě žalované.

II. Dovolání a vyjádření k nim

Dovolání žalobce

10. Rozsudek odvolacího soudu napadl v rozsahu, v jakém odvolací soud změnil výrok III rozsudku soudu prvního stupně tak, že žalobu částečně zamítl, žalobce dovoláním, které považuje za přípustné podle § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), pro řešení právní otázky, jež dosud nebyla podle žalobce v rozhodování odvolacího soudu vyřešena, a to otázky, zda je možné po žalované jako poskytovateli služby informační společnosti, které byl notifikován protiprávní výskyt konkrétně specifikovaných děl, požadovat, aby zamezila jakémukoli (prostřednictvím jednoduše vyhledatelného nástroje, vyhledavače, který sama poskytuje) zpřístupňování takových děl veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 2 aut. zák. nebo toliko pro účely

stahování.

11. Nesprávnost právního posouzení věci spatřuje žalobce v tom, že odvolací soud zúžil původně uloženou povinnost žalované zdržet se umožnění veřejného zpřístupnění předmětných digitálních souborů pouze na zdržení se umožnění jejich stahování, čímž ponechal žalované možnost sdělovat závadné soubory formou streamingu, což žalovaná patřičně využívá. Přitom pojem zpřístupňování díla obsahuje ustanovení § 18 odst. 2 aut. zák., jež zahrnuje jak zpřístupňování pro účely stahování (downloading), tak zpřístupňování pro účely zhlédnutí bez nutnosti stažení (streaming).

12. Žalobce navrhl, aby dovolací soud změnil napadený rozsudek odvolacího soudu tak, že se výrok III rozsudku soudu prvního stupně potvrzuje, a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

13. Žalovaná se k dovolání žalobce nevyjádřila.

Dovolání žalované

14. Rozsudek odvolacího soudu napadla v rozsahu, v jakém odvolací soud změnil výroky II a III rozsudku soudu prvního stupně tak, že žalobě částečně vyhověl, a v jakém rozhodl o nákladech řízení, žalovaná dovoláním, které považuje za přípustné podle § 237 o. s. ř., pro řešení právních otázek, jež dosud nebyly podle žalované v rozhodování dovolacího soudu vyřešeny, resp. tyto otázky byly odvolacím soudem vyřešeny v rozporu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 14. 6. 2017, ve věci Stichting Brein proti Ziggo BV a XS4All Internet BV, C-610/15, s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1280/2018, a s usnesením Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. I. ÚS 249/19. A to konkrétně otázek,

1) zda lze uložit poskytovateli služeb informační společnosti povinnost nad rámec § 5 zákona o některých službách informační společnosti, která má povahu dohledu ve smyslu § 6 tohoto zákona (a je tedy v rozporu s tímto ustanovením) a která spočívá v aktivním identifikování a následném zdržení se umožnění stahování vybraných digitálních souborů,

2) zda lze „v rozporu s kolizním pravidlem českého práva *lex specialis derogat generali*“ aplikovat ustanovení občanského zákoníku jakožto obecného právního předpisu v případě, kdy je konkrétní záležitost upravena speciálním zákonem o některých službách informační společnosti, a pokud ano, zda povinnosti uložené na rámec § 5 zákona o některých službách informační společnosti jsou založeny obecnou prevenční povinností podle § 2900 o. z.,

3) zda lze na základě dosud do českého právního řádu neprovedené směrnice ukládat poskytovateli služeb informační společnosti povinnosti nad rámec § 5 zákona o některých službách informační společnosti v rozporu s § 6 tohoto zákona,

4) zda lze uložit poskytovateli služeb informační společnosti povinnost nad rámec § 5 zákona o některých službách informační společnosti spočívající ve zdržení se omezování počtu dotazů žalobkyně na vybraná audiovizuální díla prostřednictvím systému odvolatele, když zákon o některých službách informační společnosti tuto povinnost výslovně neukládá,

5) zda žalovaná při aplikaci závěrů rozsudku Soudního dvora ze dne 14. 6. 2017, ve věci Stichting Brein v. Ziggo BV a XS4All Internet BV, C-610/15, užívá autorská díla nahraná uživateli prostřednictvím jím provozované služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem.

15. Nesprávnost právního posouzení věci odvolacím soudem spatřuje žalovaná v tom, že jí uložená povinnost zdržet se umožnění stahování předmětných souborů je svou povahou povinností aktivního dohledu nad obsahem informací uložených uživateli služby, kterou nelze žalované podle § 6 zákona o některých službách informační společnosti uložit a nelze ji fakticky ani dlouhodobě plnit.

16. Tuto povinnost nelze podle žalované uložit ani na základě obecné prevenční povinnosti podle § 2900 o. z., neboť ustanovení § 6 zákona o některých službách informační společnosti je speciální právní úpravou pro oblast poskytování služeb informační společnosti. Tuto povinnost nelze podle žalované dovodit ani na základě soudcovského dotváření práva, ani na základě hlediska proporcionality ve vztahu k porušení práv autorů děl, která se na službě žalované vyskytují. Soudům podle žalované nepřísluší hodnotit a přezkoumávat, zda zákonodárce správně provedl při normotvorbě test proporcionality a zda zákonodárce uložil žalované jako poskytovateli služby informační společnosti dostatečné povinnosti.

17. Kromě toho má dovolatelka za to, že uložená povinnost je neurčitá a fakticky nevykonatelná, neboť i kdyby žalovaná činila vše, co je technicky možné, nelze najisto určit, zda by tím zcela splnila uloženou povinnost, neboť by ke kontrole obsahu uložených souborů mělo docházet nepřetržitě, což je požadavek nepřiměřený a technicky neproveditelný. Faktickým důsledkem plnění uložené povinnosti by navíc bylo, že by žalovaná byla nucena zabránit zobrazování jakýchkoli výsledků vyhledávání, a to i ve vztahu k souborům, které do práv zastupovaných autorů nijak nezasahují.

18. Ve vztahu k uložené povinnosti zdržet se omezování počtu dotazů na uložené soubory obsahující předmětná audiovizuální díla je žalovaná názoru, že nastavení limitu počtu dotazů na službu žalované představuje obecný bezpečnostní prvek klíčový pro samotné fungování systému nahlašování závadných souborů a ochrany osobních údajů uživatelů služby a nelze u nich z technických důvodů činit výjimku. Žalobce navíc v minulosti při nahlašování závadných souborů prostřednictvím poskytnutého nástroje opakovaně chyboval.

19. Podle žalované navíc tato uložená povinnost postrádá právní základ. Způsob, jakým žalovaná v souladu s § 5 zákona o některých službách informační společnosti umožňuje svým uživatelům nahlašovat protiprávní či jinak závadný obsah, je ponechán v diskreci žalované a nelze žalované ukládat způsob nastavení technických a bezpečnostních prvků provozované služby. Povinnost uložená žalované proto podle jejího názoru představuje nepřiměřený zásah do jejích práv.

20. Kromě toho žalovaná ve svém dovolání napadá skutková zjištění odvolacího soudu o způsobu provozování své služby, jež podle názoru žalované nemají oporu v dokazování, a vyjadřuje nesouhlas s aplikací odvolacím soudem citovaných rozhodnutí Soudního dvora, Ústavního soudu, odvolacího soudu a rovněž nesoulad s dosavadní rozhodovací praxí odvolacího soudu. Žalovaná je názoru, že předmětná díla neužívá ve smyslu autorského zákona, porušování práv podle tohoto zákona ani nepodporuje a nelze jí tak uložit žádnou povinnost dohledu ve smyslu § 6 zákona o některých službách informační společnosti. Kromě toho je podle žalované napadený rozsudek odvolacího soudu nepřezkoumatelný, neboť se odvolací soud nevypořádal s žalovanou citovanou rozhodovací praxí Ústavního soudu, odvolacího soudu i odvolacího soudu.

21. Žalovaná navrhla, aby dovolací soud změnil rozsudek odvolacího soudu (zjevně pouze v napadeném rozsahu) tak, že žalobu zamítne a přizná žalované náhradu nákladů řízení, popř. aby rozsudek odvolacího soudu (zjevně pouze v napadeném rozsahu) a rozsudek soudu prvního stupně (zjevně pouze v dotčeném rozsahu) zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

22. K doplněním dovolání žalované ze dne 24. 8. 2021 a 25. 1. 2022 dovolací soud ve smyslu § 242 odst. 4 o. s. ř. nepřihlížel.

23. Žalobce se k dovolání žalované obsáhle vyjádřil v tom smyslu, že dovolání považuje za nepřijatelné, neboť na žalovanou formulovaných otázkách napadené rozhodnutí odvolacího soudu nezávisí, a navrhl, aby dovolací soud dovolání žalované odmítl, popřípadě zamítl.

III. Přípustnost dovolání

24. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že obě dovolání byla podána v zákonné lhůtě a oprávněnými osobami, zastoupenými advokátem (§ 240 odst. 1 a § 241 odst. 1 o. s. ř.), posoudil, zda jsou dovolání přípustná.

25. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

26. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

27. Podle § 241a odst. 1 až 3 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odst. 1). V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh) (odst. 2). Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení (odst. 3).

Přípustnost dovolání žalobce

28. Dovolání žalobce není přípustné.

29. Dovolací soud ve svém rozhodování dospěl k ustálenému závěru, podle kterého predestirali dovolatel vlastní skutkové závěry, na nichž pak buduje své vlastní, od odvolacího soudu odlišné, právní posouzení, uplatňuje jiný než přípustný dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř., podle něž lze dovolání podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. 22 Cdo 5039/2008, ze dne 4. 10. 2017, sp. zn. 23 Cdo 3349/2017, či ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 23 Cdo 5859/2017).

30. Právní otázka žalobce přitom směřuje k posouzení právních důsledků jednání, jež spočívá v umožnění veřejného zpřístupňování předmětných souborů uložených uživateli služby žalované formou přímého zhlédnutí (tzv. streamingu). Odvolací soud však skutkové zjištění o tomto způsobu zpřístupňování předmětných souborů prostřednictvím služby žalované neučinil a žalobu v příslušné části zamítl z důvodu, že navrhovaná povinnost v daném rozsahu neodpovídá obsahu služby poskytované žalovanou. K tomu je pak třeba poznamenat, že žalobce v souladu s pravidly tzv. koncentrace řízení netvrdil (v rámci vylíčení rozhodujících skutečností podané žaloby), že by služba žalované umožňovala (a za jakých podmínek) též sdělování děl veřejnosti formou tzv. streamingu (resp. že by právě předmětná díla byla tímto způsobem prostřednictvím služby žalované neoprávněně zpřístupňována a že by i tento způsob sdělování děl veřejnosti byl součástí předmětu řízení). Jeho žaloba je postavena na tvrzení, že služba žalované umožňuje (opětovné) stahování sdílených souborů (tzv. download), čímž je uživatelům umožněno pořízení trvalé offline rozmnoženiny předmětných děl (přičemž rychlost a rozsah tohoto stahování jsou v důsledku uplatnění tzv. partnerského zpoplatněného programu žalovanou ovlivňovány a počet stažení jednotlivých souborů je žalovanou evidován a zveřejňován).

31. Proto žalobce, požadující posouzení právní otázky vycházející z vlastního skutkového tvrzení o této formě sdělování předmětných děl veřejnosti prostřednictvím služby žalované, ve skutečnosti nezpochybňuje právní posouzení věci odvolacím soudem, nýbrž skutková zjištění, která byla pro právní posouzení věci odvolacím soudem rozhodující. Přitom skutkové závěry odvolacího soudu nepodléhají dovolacímu přezkumu a samotné hodnocení důkazů odvolacím soudem (opírající se o zásadu volného hodnocení důkazů zakotvenou v ustanovení § 132 o. s. ř.) nelze (ani v režimu dovolacího řízení podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. ledna 2013) úspěšně napadnout žádným dovolacím důvodem (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněné pod číslem 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

32. Lze tak uzavřít, že žalobce tímto způsobem neuplatňuje způsobilý dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci odvolacím soudem podle § 241a odst. 1 o. s. ř.; tím spíše pak jeho námitka nemůže založit přípustnost jeho dovolání podle § 237 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2125/2014, a ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 29 Cdo 4097/2014).

Přípustnost dovolání žalované

33. Dovolací soud posoudil rozsah dovolání vymezený žalovanou s přihlédnutím k celkovému obsahu dovolání (§ 41 odst. 2 o. s. ř.) a dovodil, že proti nákladovému výroku napadeného rozsudku dovolání ve skutečnosti nesměřuje, neboť ve vztahu k tomuto výroku postrádá dovolání jakékoli odůvodnění. Kromě toho by proti tomuto výroku nebylo dovolání podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné

34. Dovolání žalované není přípustné pro řešení jí formulované otázky, zda jí lze na základě dosud do českého právního řádu neprovedené směrnice uložit žalobou požadované povinnosti.

35. Dovolací soud ve svém rozhodování dospěl k ustálenému závěru, podle kterého pro úsudek dovolacího soudu, zda dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., jsou relevantní jen ty právní otázky, na nichž napadené rozhodnutí spočívá (tj. právní otázky, které měly pro rozhodnutí ve věci určující význam) a jejichž řešení dovolatel v dovolání zpochybnil (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2007, sp. zn. 33 Odo 1187/2005, ze dne 17. 5. 2012, sp. zn. 26 Cdo 3297/2011, ze dne 18. 7. 2013, sp. zn. 29 NSCR 53/2013, a ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2376/2013, popř. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2006, sp. zn. III. ÚS 10/06).

36. Odvolací soud své rozhodnutí na použití dosud neprovedené směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. 4. 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES nezaložil, když pro posouzení dotčených práv a povinností účastníků řízení použil právní úpravu ve znění účinném v době jeho rozhodování. Zmínka odvolacího soudu o existenci této směrnice byla pouze součástí odůvodnění závěru odvolacího soudu o obsahu účinné právní úpravy a způsobu její aplikace na poměry účastníků, nikoli použitím některého z ustanovení dosud neprovedené směrnice na posuzovaná práva a povinnosti účastníků.

37. Přípustnost dovolání žalované nezakládá ani její námitka, že skutková zjištění odvolacího soudu nemají oporu v provedeném dokazování.

38. Jak uvedeno shora, skutkové závěry odvolacího soudu dovolacímu přezkumu nepodléhají a nelze je úspěšně napadnout žádným dovolacím důvodem

39. Zjištění odvolacího soudu o způsobu poskytování služby žalované v sobě neobsahují ani žádný extrémní nesoulad s provedenými důkazy, resp. mezi právními závěry odvolacího soudu a skutkovými zjištěními, neboť právní posouzení věci odvolacím soudem se v projednávané věci odvíjí od výsledku hodnocení provedených (a v rozsudcích odvolacího soudu a soudu prvního stupně popsanych) důkazů

a nejedná se tak o projev svévole či excesu na poli dokazování a právního posouzení věci, jímž by mohlo být porušeno právo dovolatelky na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Dovolatelka tak svojí námitkou, jejímž prostřednictvím vytýká soudům způsob dokazování v projednávané věci, neformuluje žádnou otázku hmotného nebo procesního práva vztahující se k ochraně základních práv a svobod, při jejímž řešení by se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury Ústavního soudu, ani tím nevymezuje tzv. kvalifikovanou vadu řízení mající přesah do ústavněprávní roviny.

40. Stejně tak přípustnost dovolání žalované nezakládá její námitka, že rozhodnutí odvolacího soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaná touto námitkou nepředkládá žádnou právní otázku, na jejímž vyřešení napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí, nýbrž tvrdí tím jinou vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, k níž může odvolací soud přihlídnout pouze tehdy, je-li dovolání přípustné (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.). Podle § 237 o. s. ř. přípustnost dovolání může založit jen skutečnost, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, tedy otázky právní, kterými nejsou námitky dovolatele ke konkrétnímu procesnímu postupu soudu. Vada řízení sama o sobě přípustnost dovolání nezakládá (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 3500/2019, uveřejněný pod číslem 46/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, a dále usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 9. 2014, sp. zn. 23 Cdo 1453/2014, ze dne 4. 2. 2015, sp. zn. 23 Cdo 4905/2014, či ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. 32 Cdo 3295/2017).

41. Dovolání žalované není přípustné ani na základě jejího (samotného) nesouhlasu s aplikací jí citované judikatury ze strany odvolacího soudu. Náležitost dovolání spočívající ve vymezení předpokladů jeho přípustnosti splní dovolatel tehdy, je-li z obsahu dovolání zřejmé, kterou otázku hmotného nebo procesního práva podle jeho názoru odvolací soud vyřešil v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí odvolacího soudu nebo která nebyla dosud v rozhodování odvolacího soudu vyřešena nebo která je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má být dovolacím soudem vyřešena jinak. Má-li být dovolání přípustné proto, že napadené rozhodnutí závisí na řešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu, musí být z obsahu dovolání patrné, o kterou otázku hmotného nebo procesního práva jde a od které „ustálené rozhodovací praxe“ se řešení této právní otázky odvolacím soudem (podle mínění dovolatele) odchyluje (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněné pod číslem 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

42. Proto k přípustnosti dovolání nepostačuje vymezení jednotlivých dovolacích námitek, aniž by společně s nimi byla řádně vymezena otázka zakládající přípustnosti dovolání, neboť dovolací řízení nemá být bezbřehým přezkumem, v němž procesní aktivitu stran nahrazuje soud (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. 21 Cdo 541/2004, či ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 22 Cdo 1936/2015). Pouhá polemika dovolatele s právním posouzením věci provedeným odvolacím soudem s tím, že toto právní posouzení má být jiné, nepředstavuje řádné vymezení předpokladů přípustnosti dovolání ve smyslu § 241a odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2618/2018).

43. Dovolací soud nicméně shledává dovolání žalované přípustným pro řešení žalovanou vymezených otázek, jež v rozhodování odvolacího soudu nebyly dosud vyřešeny a jejichž podstatou je posouzení,

- zda (resp. za jakých podmínek) má žalovaná jako poskytovatel služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytnutých uživatelem (tzv. „hosting provider“, resp. poskytovatel služby veřejně přístupného datového úložiště, tzv. „file sharing“, dále též jen „služba ukládání informací“) povinnost zdržet se umožnění veřejného zpřístupňování digitálních souborů představujících rozmnoženinu autorského díla jako předmětu ochrany podle autorského zákona,

- zda (resp. za jakých podmínek) má žalovaná jako poskytovatel této služby informační společnosti povinnost zdržet se omezování počtu elektronických dotazů ze strany příslušného kolektivního správce práv na veřejné zpřístupňování těchto souborů.

IV. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

44. Dovolání není důvodné, neboť rozhodnutí odvolacího soudu při vyřešení těchto otázek nespočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

45. Právní posouzení věci je činnost soudu spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná, či nikoliv.

46. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutková zjištění), tj. jestliže věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Aplikovaná právní úprava a její rozhodné znění

47. Podle § 2 písm. a) zákona o některých službách informační společnosti pro účely tohoto zákona se rozumí službou informační společnosti jakákoliv služba poskytovaná elektronickými prostředky na individuální žádost uživatele podanou elektronickými prostředky, poskytovaná zpravidla za úplatu; služba je poskytnuta elektronickými prostředky, pokud je odeslána prostřednictvím sítě elektronických komunikací a vyzvednuta uživatelem z elektronického zařízení pro ukládání dat.

48. Podle § 9 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti na poskytovatele služby, který poskytuje služby prostřednictvím podniku nebo organizační složky umístěné na území České republiky, se použijí ustanovení tohoto zákona a zvláštních právních předpisů upravujících podmínky zahájení a výkonu činnosti, která je předmětem poskytované služby, zejména právních předpisů upravujících vznik podnikatelského oprávnění, požadavky na odbornou způsobilost, požadavky na obsah a kvalitu poskytované služby a odpovědnost poskytovatele služby za porušení těchto povinností.

49. Ze skutkových zjištění odvolacího soudu (jež dovolacímu přezkumu nepodléhají, srov. § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř.) plyne, že předmětná služba poskytovaná žalovanou je službou informační společnosti podle § 2 písm. a) zákona o některých službách informační společnosti, neboť je poskytována elektronicky na individuální žádost uživatele podanou elektronickými prostředky.

50. Žalovaná má sídlo na území České republiky, přičemž v řízení nebyla učiněna žádná skutková zjištění o tom, že by žalovaná poskytovala svoji službu prostřednictvím podniku nebo organizační složky umístěných mimo území České republiky (resp. že by byla mimo území České republiky usazena). Proto se požadavky na obsah a kvalitu poskytované služby a podmínky odpovědnosti za porušení povinností s tím spojených (tj. včetně odpovědnosti soukromoprávní) posuzují ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti podle právních předpisů České republiky, aniž by bylo třeba [ve smyslu čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu)] zohledňovat úpravu tzv. koordinované oblasti [ve smyslu čl. 2 písm. h) směrnice o elektronickém obchodu] a z ní

vyplývající důsledky (k nim srov. zejm. rozsudky Soudního dvora ze dne 25. 10. 2011, ve spojených věcech eDate Advertising GmbH proti X, Olivier Martinez, Robert Martinez proti MGN Limited, C-509/09 a C-161/10, a ze dne 15. 3. 2012, ve věci G proti Cornelius de Visser, C-292/10). Kromě toho z tzv. koordinované oblasti, jež se sice obecně vztahuje i na oblast soukromého práva, resp. civilních deliktů, jsou ve smyslu čl. 3 odst. 3 a přílohy této směrnice vyňaty požadavky vyplývající z autorského práva a práv s autorským právem souvisejících.

51. Rozhodným právem pro deliktní závazky vzniklé z porušení autorského práva je v projednávané věci české právo [srov. čl. 8 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II)].

52. Pro posouzení uplatněných nároků na zdržení se vytýkaného jednání je z podstaty těchto nároků, jež mají preventivní povahu, rozhodující právní úprava účinná (resp. na věc použitelná) v době rozhodnutí odvolacího soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2020, sp. zn. 23 Cdo 3500/2019, uveřejněný pod číslem 46/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

K položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie

53. Vzhledem k níže vyloženému unijnímu původu dotčených ustanovení autorského zákona a zákona o některých službách informační společnosti je nutno posoudit, zda jsou v projednávané věci splněny podmínky pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru o výkladu aktů orgánů Evropské unie ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (ve znění Lisabonské smlouvy ze dne 13. 12. 2007 pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, vyhlášené pod č. [111/2009](#) Sb. m. s.).

54. V případě unijních směrnic vzniká právo vnitrostátního soudu, a jde-li o soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, též povinnost, předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru, vyvstane-li v řízení před ním otázka výkladu unijní směrnice (a to i v rámci jejího tzv. nepřímého účinku), ledaže vyvstálá otázka není relevantní, tj. odpověď na tuto otázku, ať již může být jakákoli, není v žádném směru způsobilá ovlivnit rozhodnutí ve věci, nebo že k dotčenému ustanovení unijního práva byl již výklad Soudním dvorem podán, resp. posuzovaná výkladová otázka je věcně shodná s otázkou již dříve Soudním dvorem zodpovězenou (tzv. výjimka *acte éclairé*), nebo že řádné používání unijního práva je tak zřejmé, že není ponechán prostor pro žádné rozumné pochybnosti (tzv. výjimka *acte clair*). (K tomu srov. zejm. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010 ve věci sp. zn. 31 Cdo 2325/2008, uveřejněné pod číslem 29/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek; k výkladu unijnímu srov. zejm. rozsudky Soudního dvora ze dne 6. 10. 1982, ve věci Srl CILFIT a další a Lanificio di Gavardo SpA proti Ministero della sanità, 283/81, a ze dne 15. 9. 2005, ve věci Intermodal Transports BV proti Staatssecretaris van Financiën, C-495/03.)

55. Z níže uvedeného shrnutí rozhodovací praxe Soudního dvora k problematice výkonu výlučného majetkového autorského práva dílo užít formou jeho sdělování veřejnosti (ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti), resp. k deliktním závazkům vyplývajícím z takového neoprávněného užití nebo z poskytování služby využívané třetími osobami k porušování nebo ohrožování práva autora (ve smyslu čl. 8 odst. 2 a 3 směrnice 2001/29/ES a čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví) a ke vzájemnému vztahu těchto deliktních závazků a omezení odpovědnosti poskytovatele služby ukládání informací (ve smyslu čl. 14 a 15 směrnice 2000/31/ES) byl již výklad dotčených ustanovení směrnic unijního práva Soudním dvorem v minulosti v dostatečném rozsahu podán (tzv. výjimka *acte éclairé*), přičemž aplikace těchto výkladových závěrů je již (v souladu se závěry rozhodovací praxe Soudního dvora) úkolem soudů členských států.

56. Ve vztahu k níže vymezené povinnosti osob, které prokazatelně v obchodním měřítku poskytovaly služby používané při činnostech porušujících právo duševního vlastnictví, poskytnout kolektivnímu správci informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo duševního vlastnictví [ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. c) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES] je v poměrech projednávané věci použití unijního práva tak zřejmé, že není ponechán prostor pro žádné rozumné pochybnosti (tzv. výjimka *acte clair*). Touto úpravou unijního práva navíc nejsou nikterak dotčeny právní předpisy členských států, které přiznávají nositelům práv právo na získání úplnějších informací. Proto při výkladu těchto národních právních předpisů o (dalším) obsahu a rozsahu práva nositelů práv na poskytnutí (úplnějších) informací (a to i prostřednictvím institutu kolektivní správy) otázka výkladu unijního práva ve shora uvedeném smyslu nevzniká.

57. Lze tak uzavřít, že v poměrech projednávané věci zde není povinnost dovolacího soudu obrátit se s předběžnou otázkou, jež by byla rozhodující pro posouzení předmětu projednávané věci a jejíž řešení by již nebylo Soudním dvorem podáno nebo by nebylo tak zřejmé, že zde není ponechán prostor pro žádné rozumné pochybnosti, na Soudní dvůr ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie.

58. Pro úplnost lze doplnit, že na úrovni unijního práva došlo v souvislosti s přijetím směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. 4. 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES v mezích působnosti této směrnice k zavedení částečně odlišného přístupu k posuzování právního postavení některých poskytovatelů služeb ukládání informací (resp. „poskytovatelů služeb pro sdílení obsahu online“ ve smyslu čl. 2 odst. 6 této směrnice), jde-li o odpovědnost poskytovatelů za ohrožení či porušení autorského práva a práv souvisejících.

59. Podle čl. 17 této směrnice poskytovatelé služeb pro sdílení obsahu online provádějí sdělení veřejnosti nebo zpřístupnění veřejnosti pro účely této směrnice, pokud poskytují veřejnosti přístup k dílům chráněným autorským právem nebo jiným předmětům ochrany nahraným svými uživateli. Poskytovatel této služby tudíž je (resp. má být) podle této právní úpravy zásadně autorskoprávně odpovědný za uložená a veřejně zpřístupněná data na jím provozovaném zařízení, ledaže splní (tzv. proaktivní) podmínky stanovené v odst. 4 tohoto článku.

60. Tato směrnice měla být v právních rádech členských států provedena do 7. 6. 2021, přičemž v České republice se tak dosud nestalo.

Obecně k užití díla jeho sdělováním veřejnosti online

61. Podle § 18 odst. 1 a 2 autorského zákona sdělováním díla veřejnosti se rozumí zpřístupňování díla v nehmotné podobě, živě nebo ze záznamu, po drátě nebo bezdrátově (odst. 1). Sdělováním díla veřejnosti podle odstavce 1 je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí (odst. 2).

62. Citovaným ustanovením autorského zákona došlo k provedení (zejména) čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, podle kterého členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí. V mezinárodním právu je závazek smluvních stran upravit toto právo autorů stanoven v čl. 8 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (vyhlášené pod č. [33/2002](#) Sb. m. s.)

63. Podle rozhodovací praxe Soudního dvora je cílem harmonizace provedené touto směrnicí, a to zejména v elektronickém prostředí, zajistit přiměřenou rovnováhu mezi zájmy nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících na ochraně jejich práv duševního vlastnictví zaručené čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie (jež má na základě čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii, ve znění Lisabonské smlouvy ze dne 13. 12. 2007 pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, vyhlášené pod č. [111/2009](#) Sb. m. s., stejnou sílu jako zakládací smlouvy) na straně jedné a ochranou zájmů a základních práv uživatelů předmětů ochrany, zejména jejich svobody projevu a informací, zaručenou článkem 11 Listiny, jakož i obecného zájmu, na straně druhé. Pro účely výkladu a použití této směrnice, a to zejména jejího čl. 3 odst. 1, je proto třeba hledat přiměřenou rovnováhu mezi uvedenými právy s přihlédnutím rovněž ke zvláštnímu významu internetu pro svobodu projevu a informací (srov. např. rozsudky Soudního dvora ze dne 29. 9. 2019, ve věci Pelham GmbH a další proti Ralf Hütter a Florian Schneider-Esleben, C-476/17, a ze dne 8. 9. 2016, ve věci GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV a dalším, C-160/15; obdobně pak v rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva ve vztahu k poskytování služby ukládání informací srov. např. rozsudek velkého senátu ze dne 16. 6. 2015, ve věci č. 64569/09, Delfi AS proti Estonsku, resp. v souvislosti s obslužnou mobilní aplikací služby ukládání informací srov. rozsudek ze dne 20. 1. 2020, ve věci č. 201/17, Magyar Kétfarkú Kutya Párt proti Maďarsku).

64. Soudní dvůr ve svém rozhodování dospěl k závěru, podle kterého pojem sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 předpokládá individuální posouzení s přihlédnutím k několika doplňujícím kritériím, která nejsou autonomní povahy a navzájem spolu souvisí. Mezi těmito kritérii Soudní dvůr zdůraznil nepominutelnou úlohu uživatele a vědomou povahu jeho zásahu. Jednání tohoto uživatele totiž představuje sdělování, pokud tento uživatel při plné znalosti důsledků svého jednání zprostředkuje svým klientům přístup k chráněnému dílu, a zejména pokud by bez takového zprostředkování tito klienti nemohli šířeného díla využít, nebo by jej mohli využít jen stěží (srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 26. 4. 2017, ve věci Stichting Brein proti Jack Frederik Wullems, který se účastní řízení pod jménem Filmspelers, C-527/15).

65. Konkrétně pak ve vztahu ke zpřístupňování děl prostřednictvím online platformy pro sdílení formou „peer-to-peer“ Soudní dvůr dovodil, že poskytování a správu takové online platformy je třeba považovat za sdělování ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a nikoli za pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování vzhledem k tomu, že poskytovatel služby jednal s plnou znalostí důsledků svého jednání, prováděl indexaci souborů poskytnutých uživateli služby tak, aby uživatelé platformy mohli díla snadno nacházet a stahovat, platforma nabízela vedle vyhledávače i rejstřík, v němž jsou díla zařazena do různých kategorií podle povahy děl, jejich druhu nebo oblíbenosti, v nichž jsou roztržena zpřístupněná díla, přičemž dohled nad umístěním díla do patřičné kategorie zajišťoval provozovatel této platformy, který rovněž odstraňoval zastaralé nebo chybné soubory a aktivně filtroval některý obsah (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 14. 6. 2017, ve věci Stichting Brein v. Ziggo BV a XS4All Internet BV, C-610/15).

66. Ve vztahu ke sdělování děl veřejnosti prostřednictvím služby ukládání informací Soudní dvůr dovodil, že poskytovatel této služby hraje nepominutelnou úlohu při zpřístupňování potenciálně protiprávních obsahů uskutečněném jejími uživateli. Pokud by totiž poskytování a správa takové platformy neexistovala, volné sdílení těchto obsahů na internetu by se ukázalo nemožným, nebo přinejmenším složitějším. Nepominutelná povaha úlohy poskytovatele takové služby však není jediným kritériem, které je třeba zohlednit v rámci individualizovaného posouzení, nýbrž musí být použita ve vzájemném spojení s jinými kritérii. Proto posouzení, zda je třeba činnost poskytovatele této služby s ohledem na konkrétní okolnosti kvalifikovat jako sdělování, je třeba provést jak s ohledem na význam úlohy, kterou činnost poskytovatele této služby hraje při neoprávněném sdělování uskutečněném jejím uživatelem, tak s ohledem na úmyslnou povahu této činnosti (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 6. 2021, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC,

YouTube Inc., YouTube LLC, Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

67. V posledně citovaném rozhodnutí Soudní dvůr dále dovodil, že k závěru o tom, že poskytovatel služby ukládání informací přispívá k neoprávněnému sdělování děl veřejnosti, může vést zejména skutečnost, že poskytovatel koná při plné znalosti důsledků svého jednání s cílem poskytnout veřejnosti přístup k chráněným dílům, k čemuž je nutno zohlednit všechny skutečnosti charakterizující dotčenou situaci, jež umožňují přímo či nepřímo vyvodit závěry o úmyslné či neúmyslné povaze jeho účasti při protiprávním sdělování uvedených obsahů. Relevantní je v tomto ohledu podle Soudního dvora zejména skutečnost, že takový poskytovatel služby, i když ví nebo by vědět měl, že obecně uživatelé jeho služby chráněné obsahy protiprávně zpřístupňují veřejnosti prostřednictvím této služby, nezavede vhodné technologické prostředky, které je možné v jeho situaci očekávat od subjektu, který je běžně obezřetný, aby spolehlivě a účinně zabránil porušováním autorského práva prostřednictvím této služby, a skutečnost, že se tento provozovatel podílí na výběru chráněných obsahů, které jsou protiprávně sdělovány veřejnosti, popřípadě že na své platformě poskytuje prostředky sloužící specificky k protiprávnímu sdělení takových obsahů nebo že taková sdělení vědomě podporuje, o čemž může svědčit okolnost, že uvedený provozovatel přijal hospodářský model podněcující uživatele své platformy, aby na ní uskutečňovali protiprávní sdělování chráněných obsahů veřejnosti.

68. Naproti tomu pouhá okolnost, že poskytovatel služby obecně ví o tom, že prostřednictvím jeho služby jsou protiprávně dostupné chráněné obsahy, nestačí k tomu, aby bylo možné mít za to, že jedná s cílem poskytnout k nim uživatelům služby přístup. Jinak je tomu však v případě, kdy tento provozovatel, i když byl nositelem práv upozorněn na skutečnost, že je chráněný obsah protiprávně sdělován veřejnosti prostřednictvím jeho platformy, neprodleně nepřijme opatření nezbytná k tomu, aby byl k tomuto obsahu znemožněn přístup. Stejně tak skutečnost, že poskytovatel této služby sleduje dosažení zisku, neumožňuje konstatovat úmyslnou povahu jeho účasti při protiprávním sdělování chráněných obsahů uskutečněném některými uživateli této služby ani takovou povahu předpokládat.

69. Byť Soudní dvůr uzavřel, že přísluší soudům členských států, aby zejména s ohledem na jím vymezená kritéria určily, zda poskytovatel služby uskutečňuje sdělování děl veřejnosti, přesto s ohledem na některé skutkové okolnosti v jím projednávané věci poskytl určitá objasnění významu těchto kritérií.

70. Ve vztahu ke konkrétním okolnostem provozování daného typu služby ukládání informací (služby provozované pod označením „YouTube“) Soudní dvůr zdůraznil jako významná zejména zjištění, podle kterých poskytovatel této služby

- nezasahuje do vytváření nebo výběru obsahů, které uživatelé nahrají, a před jejich nahráním, které se uskutečňuje podle automatizovaného postupu, neprovádí zobrazení ani kontrolu těchto obsahů,

- informuje uživatele ve svých všeobecných podmínkách a při každém nahrání souboru o zákazu umísťovat chráněné obsahy v rozporu s autorským právem s možností zablokování účtu v případě opakovaného porušení tohoto zákazu,

- uplatňuje různé technické prostředky za účelem prevence a ukončení porušování autorského práva na své službě, jako je zejména oznamovací tlačítko a zvláštní varovný postup pro ohlášení a odstranění protiprávních obsahů, jakož i program ověřování obsahů a software pro rozpoznávání obsahu, který usnadňuje identifikaci a označování takových obsahů, tedy technologických prostředků, jejichž cílem bylo věrohodným a účinným způsobem zabránit porušování autorského práva,

- zpracovává přehledy vyhledávání podle příslušného obsahu a doporučených souborů registrovaným uživatelům takovým způsobem, že jejich účelem není usnadnit protiprávní sdílení chráněných obsahů ani taková sdílení propagovat,

- uplatňuje hospodářský model této služby, jenž není založen na výskytu protiprávních obsahů nebo na vybízení uživatelů k tomu, aby takové obsahy nahráli, ani jeho hlavním cílem není umožnění protiprávního sdílení chráněných obsahů.

71. Ve vztahu k odlišnému typu služby ukládání informací (služby provozované pod označením „Uploaded“) Soudní dvůr (navíc) zdůraznil význam zjištění, podle kterých,

- poskytovatel této služby neumožňuje nahrané obsahy přímo zpřístupnit veřejnosti, neboť je k nahranému obsahu možný přístup pouze prostřednictvím odkazu, jenž je sdělen uživateli, který nahrání provedl, aniž by byl tento odkaz sdílen poskytovatelem služby vůči dalším uživatelům či by se tento poskytovatel jinak podílel na veřejném zpřístupňování těchto odkazů,

- může nicméně přicházet úmyslná povaha činnosti poskytovatele služby ve vztahu k neoprávněnému sdělování děl s ohledem na možné uplatnění hospodářského modelu spočívajícího na dostupnosti protiprávních obsahů prostřednictvím jeho služby či vybízejícího uživatele k tomu, aby takové obsahy sdíleli, a to zvláště v souvislosti s případným zjištěním o vysokém podílu neoprávněně sdíleného obsahu (srov. shora citovaný rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 6. 2021, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC, YouTube Inc., YouTube LLC, Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

Obecně k omezení odpovědnosti poskytovatele služby ukládání informací

72. Podle § 5 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti poskytovatel služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem, odpovídá za obsah informací uložených na žádost uživatele, jen a) mohl-li vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací nebo jednání uživatele jsou protiprávní, nebo b) dozvěděl-li se prokazatelně o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele a neprodleně neučinil veškeré kroky, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo znepřístupnění takovýchto informací.

73. Citovaným ustanovením zákona o některých službách informační společnosti došlo k provedení čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES, podle kterého členská státy zajistí, aby v případě služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud a) poskytovatel nebyl účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací a ani s ohledem na nárok na náhradu škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace, nebo b) poskytovatel, jakmile se o tomto dozvěděl, jednal s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup.

74. Soudní dvůr při výkladu některých podmínek omezení odpovědnosti poskytovatele služby ukládání informací podle tohoto ustanovení (v právní teorii zavedeně označované též jako pravidlo tzv. bezpečného přístavu, angl. „safe harbour“) uplatňuje východisko, podle kterého poskytovatel služby ukládání informací nemůže být odpovědný „za data, která uložil na žádost příjemce uvedené služby“, resp. „za jím uložená data protiprávní povahy“ (s výjimkou stanovených případů). Omezení odpovědnosti poskytovatele služby informační společnosti se prosadí pouze tehdy, má-li tato služba neutrální, tedy čistě technickou, automatickou a pasivní podobu, což znamená, že uvedený poskytovatel nezná ani nekontroluje přenášené či ukládané informace, resp. že nehraje aktivní úlohu takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že tyto obsahy zná nebo kontroluje [srov. rozsudky

Soudního dvora ze dne 23. 3. 2010, ve spojených věcech Google France SARL a Google Inc. proti Louis Vuitton Malletier SA, Google France SARL proti Viaticum SA a Luteciel SARL a Google France SARL proti Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL a dalším, C-236/08, C-237/08 a C-238/08, a ze dne 12. 7. 2011, ve věci L'Oréal SA a další proti eBay International AG a dalším, C-324/09).

75. Proto v případě, kdy poskytovatel služby ukládání informací ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES přispívá nad rámec pouhého zpřístupnění své služby k tomu, že jsou chráněné obsahy zpřístupněny veřejnosti v rozporu s autorským právem, nemůže se takovýto poskytovatel dovolávat omezení odpovědnosti podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES.

76. Z hlediska podmínky stanovené v čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31/ES se toto omezení odpovědnosti neprosadí ani tehdy, pokud si je poskytovatel služby vědom konkrétních protiprávních aktů uživatelů jeho služby souvisejících s chráněnými obsahy, které byly uživateli služby uloženy. Přitom takovou („konkrétní“) vědomost nelze dovozovat pouze ze zjištění, že poskytovatel služby provádí automatizovanou indexaci uložených souborů, že uvedená služby zahrnuje funkci vyhledávání a doporučuje uživatelům rovněž některé soubory v závislosti na profilu nebo preferencích uživatelů (srov. shora citovaný rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 6. 2021, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC, YouTube Inc., YouTube LLC, Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

Obecně k povinnosti zdržet se závadného jednání v souvislosti se sdělováním díla veřejnosti online

77. Podle § 40 odst. 1 písm. b) a f) autorského zákona autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytu, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy [písm. b)], nebo zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora [písm. f)].

78. Citovanými ustanoveními autorského zákona došlo k provedení čl. 8 odst. 2 a 3 směrnice 2001/29/ES, podle kterého každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby nositelé práv dotčení protiprávním jednáním prováděným na jeho území mohli podat žalobu na náhradu škody a/nebo žádat o soudní zákaz, popřípadě o zabavení jak materiálu porušujícího právo, tak zařízení, výrobků nebo součástí uvedených v čl. 6 odst. 2 (odst. 2). Členské státy zajistí, aby nositelé práv měli možnost žádat o soudní zákaz ve vztahu ke zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících (odst. 3).

79. Kromě toho je obecně ve vztahu k vymáhání práv duševního vlastnictví stanovena obdobná úprava v čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví.

80. Podle § 6 zákona o některých službách informační společnosti poskytovatelé služeb uvedených v § 3 až 5 nejsou povinni a) dohlížet na obsah jimi přenášených nebo ukládaných informací, b) aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní obsah informace.

81. Citovaným ustanovením zákona o některých službách informační společnosti došlo k provedení čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES, podle kterého členské státy neukládají poskytovatelům služeb uvedených v článcích 12, 13 a 14 obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost.

82. Soudní dvůr ve svém rozhodování dospěl k závěru, podle kterého mají autoři právo preventivní povahy, které jim umožňuje zasáhnout vůči případným uživatelům jejich děl, kteří by mohli zamýšlet sdělení těchto děl veřejnosti, a toto sdělení zakázat [srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 31. 5. 2016, ve věci Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA), C-117/15].

83. Kromě toho jsou členské státy povinny přiznat vnitrostátním soudům pravomoc nařídít zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících, aby přijali opatření, jejichž cílem je nejen ukončení porušování autorských práv nebo práv s nimi souvisejících, ke kterému již došlo, prostřednictvím jejich služeb informační společnosti, ale také předcházení dalšímu porušování. Tyto soudní zákazy musejí být účinné, přiměřené, odrazující a nesmí vytvářet překážky právem dovolenému obchodu [srov. rozsudky Soudního dvora ze dne 24. 11. 2011, ve věci Scarlet Extended SA proti Société belge des auteurs compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM), C-70/10, a ze dne 12. 7. 2011, ve věci L'Oréal SA a další proti eBay International AG a dalším, C-324/09].

84. Podrobnější úprava vydávání soudních příkazů, kterou musí členské státy stanovit podle čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES, jako například úprava podmínek, které je třeba splnit, a postupu, kterým je třeba se řídit, spadá do působnosti vnitrostátního práva. Je však třeba respektovat cíle této směrnice a omezení z ní vyplývající, jakož i z pramenů práva, na které tato směrnice odkazuje. Touto právní úpravou nemohou být dotčena ustanovení směrnice 2000/31/ES týkající se odpovědnosti, a konkrétně její články 12 až 15 [srov. např. rozsudky Soudního dvora ze dne 16. 2. 2012, ve věci Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Netlog NV, C-360/10, a ze dne 7. 7. 2016, ve věci Tommy Hilfiger Licensing LLC a další proti DELTA CENTER a.s., C-494/15].

85. Směrnice 2000/31/ES tudíž nevyklučuje, aby mimo rámec samotné odpovědnosti za informace ukládané na žádost příjemce služby ukládání informací upravil členský stát určité podmínky pro provozování této služby, včetně možnosti podávání různých druhů žalob na zdržení se jednání (srov. zejm. čl. 3 odst. 1, čl. 14 odst. 3 a čl. 18 odst. 1 směrnice 2000/31/ES a odst. 45 a 48 jejího odůvodnění). Tedy i takové podmínky, v jejichž důsledku mohou být vydávány soudní zákazy, jež jsou účinné a současně přiměřené, a to i tehdy, není-li poskytovatel služby považován ve smyslu čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31/ES za odpovědnou osobu (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 3. 10. 2019, ve věci Eva Glawischnig-Piesczek proti Facebook Ireland Limited, C-18/18).

86. Takové soudní zákazy však musí být zároveň slučitelné s čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES, přičemž konkrétně takový soudní příkaz, podle kterého by poskytovatel služby byl povinen výlučně na vlastní náklady zavést systémy filtrování zahrnující obecný a trvalý dohled za účelem předcházení jakémukoliv budoucímu porušování práv duševního vlastnictví, s tímto ustanovením slučitelný není [srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 2. 2012, Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Netlog NV, C-360/10].

87. Oproti tomu soudní zákaz, kterým je zprostředkovateli uložena povinnost odstranit závadný obsah nebo k němu zablokovat přístup a zajistit, že k takovým porušením nedojde opětovně, vydaný za podmínky, že před zahájením soudního řízení bylo porušení práva uvedenému zprostředkovateli předem oznámeno a tento zprostředkovatel nezasáhl neprodleně, je slučitelný s čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 6. 2021, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC, YouTube Inc., YouTube LLC, Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

K povinnosti poskytovatele služby ukládání informací zdržet se veřejného zpřístupnění uložených

rozmnoženin děl

88. Ze shora uvedeného výkladu se podává, že sama skutečnost, že ke sdělování děl veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 autorského zákona dochází prostřednictvím služby ukládání informací, resp. že jsou takto zpřístupňovány rozmnoženiny děl poskytnuté uživateli této služby a uložené na jejich žádost, nevylučuje, aby poskytovatel této služby byl rovněž uživatelem těchto děl, resp. byl shledán osobu odpovědnou za jejich neoprávněné užití.

89. Je tomu tak za situace, kdy poskytovatel služby ukládání informací nad rámec samotného ukládání datových souborů poskytnutých uživateli přispívá vzhledem ke způsobu provozování této služby k tomu, že jsou díla tvořící obsah těchto souborů zpřístupňovány veřejnosti. Přitom je třeba individuálně posoudit konkrétní význam úlohy poskytovatele služby ve vztahu k danému zpřístupňování, stejně jako záměr poskytovatele této služby při jejím provozování, a to zejména s ohledem na existenci plné znalosti poskytovatele služby o důsledcích jejího provozování, resp. o povaze účasti poskytovatele služby na takovém zpřístupňování.

90. Ze shora uvedeného rovněž vyplývá, že mezi rozhodující okolnosti pro takové posouzení spadá zjištění, že poskytovatel služby, ačkoli obecně ví nebo by měl vědět, že prostřednictvím jeho služby dochází k neoprávněnému sdělování děl, nezavedl vhodné technologické prostředky, které je možné v jeho situaci očekávat od subjektu, který je běžně obezřetný, aby spolehlivě a účinně zabránil takovému neoprávněnému sdělování prostřednictvím své služby, nebo zjištění, že se poskytovatel služby podílí na výběru (uspořádání) obsahu poskytnutého uživateli nebo při provozování služby poskytuje prostředky sloužící specificky k protiprávnímu sdílení takového obsahu, popř. že neoprávněná sdělování děl poskytovatel služby vědomě podporuje, což platí zejména tehdy, přijal-li hospodářský model provozování své služby podněcující její uživatele k takovému neoprávněnému sdělování.

91. Za takové situace se pak z povahy věci nemůže poskytovatel takové služby úspěšně dovolávat omezení své odpovědnosti za obsah uložených informací podle § 5 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti.

92. Proto užívá-li shora uvedeným způsobem poskytovatel služby ukládání informací dílo bez svolení autora či jiné osoby oprávněné udělit takové svolení (a nečiní tak ani na základě jiného zákonem stanoveného důvodu), je povinen se bez dalšího takového užití zdržet podle § 40 odst. 1 písm. b) aut. zák.

93. Ze shora uvedeného výkladu rovněž vyplývá, že povinnost poskytovatele služby ukládání informací zdržet se veřejného zpřístupňování uloženého díla nemusí vyplývat pouze ze skutečnosti, že poskytovatel této služby vzhledem k způsobu jejího provozování naplňuje znaky (neoprávněného) sdělování tohoto díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák., nýbrž může tomu tak být i za situace, kdy je jeho služba využívána uživateli k porušování nebo ohrožování práv autora ve smyslu § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák.

94. Jak bylo rovněž zdůvodněno shora, tato povinnost poskytovatele služby směřuje nejen k ukončení porušování nebo ohrožování práv autora, ke kterému již došlo, nýbrž také k předcházení (zabránění) takovému dalšímu porušování či ohrožování. Podmínky vzniku této povinnosti, stejně jako její obsah a rozsah proto musí být i v případě služby ukládání informací takové, aby důsledkem jejího splnění bylo účinné ukončení porušování nebo ohrožování práv autora, resp. jejich další neopakování. Zároveň se však musí jednat o povinnost přiměřenou s ohledem na šetření práva poskytovatele služby na svobodné podnikání, jakož i ochrany práva na svobodný projev a přístup k informacím uživatelů této služby.

95. Existenci této povinnosti na straně poskytovatele služby ukládání informací nikterak nevylučuje ani právní úprava omezení jeho odpovědnosti za obsah uložených informací podle § 5 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti. Povinnost poskytovatele služby ukládání informací nicméně nesmí svým obsahem zakládat povinnost (obecného) dohledu poskytovatele této služby nad obsahem uložených informací ve smyslu § 6 zákona o některých službách informační společnosti. Proto povinnost poskytovatele služby ukládání informací podle § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák. nemůže spočívat kupříkladu v zavedení (výlučně na vlastní náklady) systému filtrování zahrnujícího obecný a trvalý dohled nad obsahem uložených informací.

96. Oproti tomu povinnost poskytovatele služby ukládání informací zdržet se veřejného zpřístupňování konkrétních uložených souborů, a to jak ukončením již existujícího zpřístupňování, tak i zabráněním (předcházením) dalšímu takovému zpřístupňování (prostřednictvím přijetí vhodných opatření), byla-li neoprávněnost takového zpřístupnění poskytovateli služby předem oznámena a poskytovatel služby (tímto způsobem) neprodleně nezasáhl, nepředstavuje povinnost (obecného) dohledu ve smyslu § 6 zákona o některých službách informační společnosti.

97. Lze tak uzavřít, že poskytovatel služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytnutých uživatelem užívá dílo jeho sdělováním veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák., pokud nad rámec samotného uložení datového souboru poskytnutého uživatelem služby, jehož obsahem je toto dílo, přispívá vzhledem ke konkrétním okolnostem provozování své služby ke zpřístupnění tohoto díla veřejnosti. Za takové situace se neprosadí právní úprava omezení odpovědnosti poskytovatele služby informační společnosti podle § 5 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti.

98. Aniž by poskytovatel takové služby sám toto dílo užíval jeho sdělováním veřejnosti, je povinen zdržet se umožnění jeho veřejného zpřístupňování prostřednictvím této služby ukončením trvajícího zpřístupňování a zabráněním dalšímu takovému zpřístupňování, a to neprodleně po oznámení autora (či jiné oprávněné osoby) o autorskoprávní neoprávněnosti takového zpřístupnění, je-li tato služba vzhledem ke konkrétním okolnostem využívána jejími uživateli k porušování nebo ohrožování práva autora podle § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák.

K osobě povinné poskytnout součinnost při výkonu kolektivní správy

99. Účel kolektivní správy spočívá (mimo jiné) v kolektivním uplatňování a kolektivní ochraně majetkových práv autorských a majetkových práv souvisejících s právem autorským (§ 95 odst. 2 aut. zák. ve znění účinném od 20. 4. 2017). Kolektivní správce je povinen v rozsahu uděleného oprávnění vykonávat (v případě povinné kolektivní správy) pro každého nositele práv kolektivní správu jeho majetkových práv, která podle autorského zákona kolektivně spravuje, přičemž je (zásadně) povinen (v případě tzv. smluvní kolektivní správy) převzít za obvyklých podmínek a v rozsahu s ním sjednaném výkon kolektivní správy práv každého nositele práv, pokud ten o to požádá a prokáže, že došlo k příslušnému užití předmětu ochrany [srov. § 97a odst. 1 písm. a) a b) aut. zák. ve znění účinném od 20. 4. 2017].

100. Součástí výkonu kolektivní správy je rovněž právo a povinnost kolektivního správce domáhat se vlastním jménem na účet nositelů práv nároku na náhradu škody, nároku na vydání bezdůvodného obohacení z neoprávněného výkonu kolektivně spravovaného práva a nároku na zdržení se neoprávněného výkonu kolektivně spravovaného práva, ledaže se nositel práva, je-li k tomu oprávněn, takového nároku domáhá sám nebo je to nevhodné [§ 99 odst. 1 písm. b) aut. zák.] ve znění účinném od 20. 4. 2017].

101. Za účelem řádného výkonu kolektivní správy je v § 98c odst. 1 aut. zák. (ve znění účinném od 20. 4. 2017) stanovena povinnost součinnosti spočívající v poskytování informací kolektivnímu

správci o užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytných k výkonu kolektivní správy, zejména k výběru příjmů z výkonu práv a k jejich rozdělení a vyplacení příslušným nositelům práv. Poskytnutí těchto informací nesmí být bez vážného důvodu odmítnuto. Podle výslovného znění tohoto ustanovení je tato povinnost uložena (pouze) uživatelům předmětů ochrany (a ve smyslu nadpisu tohoto ustanovení v souvislosti s uzavíráním licenčních či obdobných smluv s kolektivním správcem, tedy i v souvislosti s povinností takovou smlouvu uzavřít).

102. Nelze však pominout, že informacemi o užití repertoáru kolektivního správce (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytných k výkonu kolektivní správy disponují v zásadním rozsahu i jiné osoby než samotní uživatelé předmětů ochrany. V případě užití předmětů ochrany online v prostředí počítačových sítí jsou často takovými osobami poskytovatelé služeb informační společnosti (nejsou-li sami zároveň uživateli předmětů ochrany). Nezřídka se tak jedná o poskytovatele služeb, jež jsou provozovány za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užívaných při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora, popř. práva s autorským právem souvisejícího, nebo je neoprávněně ohrožují, jimž je ostatně vůči k autorům (popř. jiným nositelům autorského práva nebo práv s autorským právem souvisejících) uložena informační povinnost podle § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák.

103. Dovolací soud proto ve smyslu § 10 odst. 1 o. z. posoudil, zda lze povinnost součinnosti při výkonu kolektivní správy podle § 98c odst. 1 aut. zák. dovodit vedle samotných uživatelů předmětů ochrany (v souvislosti s uzavíráním licenčních či obdobných smluv s kolektivním správcem, resp. v souvislosti s jejich povinností takovou smlouvu uzavřít) obdobně i vůči poskytovatelům uvedených služeb.

104. Dovolací soud ve svém rozhodování dospěl k závěru, že předpokladem užití analogie jako nástroje soudcovského dotváření práva je závěr o existenci tzv. otevřené nepravé (teleologické) mezery v právu. O takovou mezeru se jedná toliko v případě, kdy argumenty teleologického výkladu, které jsou relevantní při interpretaci příslušného ustanovení, platí i pro skutkové stavy, které nelze podřadit pod nejširší jazykový význam tohoto ustanovení. Stav, kdy pro jeden případ, znaky jehož skutkové podstaty jsou popsány v hypotéze právní normy, tu z jejího jazykového výkladu vyplývá určitý následek stanovený v dispozici, pro jiný případ však nikoliv, ačkoliv se teleologie tohoto ustanovení (vzhledem k hodnotám a principům, na nichž je založen právní řád) vztahuje stejně na oba případy, se neslučuje s principem hodnotové bezrozpornosti právního řádu a opodstatňuje závěr o neúplnosti zákona, kterou je možno a nutno dotvořit prostřednictvím judikatury (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2013, sp. zn. 32 Cdo 2309/2011, ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1519/2012, a ze dne 1. 6. 2017, sp. zn. 32 Cdo 2422/2015, popř. nálezy Ústavního soudu ze 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01, ze dne 8. 2. 2006, sp. zn. IV. ÚS 611/05, ze dne 21. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 717/05, a ze dne 6. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 3/06).

105. Obdobně pak dovolací soud ve svém rozhodování dovodil, že prvním předpokladem použití analogie je mezera v právu. Dalším předpokladem použití analogie je existence právní normy upravující obdobnou skutkovou podstatu. Obdobnost bude dána tehdy, jestliže se jedná o případy obdobné z hlediska svého účelu [srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1988/2014, uveřejněným pod číslem 101/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. 23 Cdo 3709/2016, v teorii srov. PULKRÁBEK, Z.: K problému otevřenosti (psaného) práva a možnostem jeho dotváření. Právník, 2000, č. 11, s. 1034].

106. Při úvaze o možné existenci tzv. otevřené nepravé (teleologické) mezery v právu vyšel dovolací soud rovněž z obsahu dotčených ustanovení unijního práva (unijních směrnic) a z nich vyplývající povinnosti státu tato ustanovení v národním právu provést (resp. dosáhnout souladu s ustanovením směrnice).

107. Dovolací soud proto zohlednil, že ustanovení § 98c odst. 1 aut. zák. bylo do znění autorského zákona (účinného od 20. 4. 2017) vloženo především s cílem dosáhnout souladu s čl. 17 směrnice 2014/26/EU ze dne 26. 2. 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právním k užití hudebních děl online na vnitřním trhu, přičemž byly zároveň převzaty a zpřesněny principy právní úpravy obsažené dříve v § 100 odst. 3 předchozího znění autorského zákona.

108. Cílem směrnice 2014/26/EU je koordinace vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k činnosti organizací kolektivní správy, způsobu jejich správy a jejich dozorčího rámce, resp. stanovení takových požadavků na organizace kolektivní správy, aby byla zajištěna vysoká úroveň správy, finančního řízení, transparentnosti a podávání zpráv (srov. odst. 8 a 9 odůvodnění této směrnice). Tomu pak odpovídá, že povinnost součinnosti při výkonu kolektivní správy stanovená v čl. 17 této směrnice je podle tohoto ustanovení uložena (pouze) uživatelům předmětů ochrany ve smyslu vymezení tohoto pojmu v čl. 3 písm. k) této směrnice. Předpokládá se totiž, že konkrétní obsah této povinnosti má být vymezen především v rámci smluvního ujednání mezi kolektivním správcem a uživatelem předmětu ochrany, resp. má se jednat o součást smluvního ujednání o (oprávněném) užití předmětu ochrany (srov. odst. 33 odůvodnění této směrnice).

109. Zároveň směrnice 2014/26/EU vychází z toho, že v již dříve přijatých směrnicích v oblasti autorského práva a práv souvisejících byla nositelům práv poskytnuta vysoká úroveň ochrany nabízející rámec, v němž může být využíván obsah chráněný těmito právy (srov. odst. 1 odůvodnění této směrnice).

110. Je tak zřejmé, že cílem (obsahem) směrnice 2014/26/EU není (úplná) harmonizace právních úprav členských států v oblasti vymáhání (dodržování) autorského práva a práv souvisejících při neoprávněném užití předmětů ochrany, a to ani v rámci výkonu kolektivní správy. Prostřednictvím této směrnice tak nedochází k harmonizaci (konkrétního) způsobu uplatňování autorského práva a práv souvisejících při výkonu kolektivní správy, a tedy ani k (úplnému) vymezení práv a povinností kolektivních správců při vymáhání (správě) práv z deliktních závazků vůči neoprávněným uživatelům předmětů ochrany či jiným osobám zúčastněným na takovém neoprávněném užití.

111. Oblast vymáhání (dodržování) autorského práva a práv souvisejících je na úrovni unijního práva naopak upravena (vedle některých dílčích ustanovení obsažených zejména ve směrnici 2001/29/ES) především ve směrnici 2004/48/ES. Tato směrnice vychází z toho, že jedním z opatření, která zajišťují úroveň vysoké ochrany práv duševního vlastnictví, je právo na informace, které umožňuje získání přesných informací o původu zboží nebo služeb, kterými jsou porušována práva, distribučních kanálech a totožnosti třetí osoby zúčastněné na porušení práva (srov. odst. 21 odůvodnění této směrnice).

112. Podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES členské státy zajistí, aby v souvislosti s řízením o porušení práva duševního vlastnictví a na základě odůvodněné a přiměřené žádosti navrhovatele mohly příslušné soudní orgány nařídit, že informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo duševního vlastnictví, musí poskytnout porušovatel nebo každá jiná osoba, a) která prokazatelně v obchodním měřítku držela zboží porušující právo, b) která prokazatelně v obchodním měřítku užívala služby porušující právo, c) která prokazatelně v obchodním měřítku poskytovala služby používané při činnostech porušujících právo, nebo d) byla označena osobou uvedenou v písmenech a), b) nebo c) jako účastník na výrobě, zpracování, nebo distribuci zboží či poskytování služeb.

113. Podle čl. 4 odst. 1 písm. c) a d) směrnice 2004/48/ES členské státy uznávají jako osoby oprávněné žádat o použití opatření, řízení a nápravných opatření uvedených v kapitole II této směrnice (tedy i práva na informace podle čl. 8 odst. 1) rovněž kolektivní správce práv duševního

vlastnictví, kteří jsou řádně uznáváni jako osoby oprávněné zastupovat nositele práv duševního vlastnictví, v rozsahu povoleném použitelným právem a v souladu s tímto právem, a stejně tak i profesní subjekty ochrany práv, které jsou řádně uznávány jako osoby oprávněné zastupovat nositele práv duševního vlastnictví, v rozsahu povoleném použitelným právem a v souladu s tímto právem.

114. V příbuzné oblasti ochrany průmyslových práv byla citovaná ustanovení směrnice 2004/48/ES provedena v § 2 odst. 1 a § 3 zákona č. [221/2006](#) Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství. Podle tohoto zákona jsou profesní organizace ochrany práv, jež jsou řádně uznávány v zemi původu jako organizace oprávněné zastupovat vlastníky či majitele práv průmyslového vlastnictví, oprávněny uplatňovat (vlastním jménem) právo na informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo, vůči osobě, o níž bylo zjištěno, že za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu poskytovala služby užívané při činnostech porušujících právo.

115. Obdobně pak v příbuzné oblasti ochrany práv k odrůdám rostlin jsou podle § 26a odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. c) zákona č. [408/2000](#) Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. [92/1996](#) Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrůdám), práva chráněná tímto zákonem oprávněny (vlastním jménem) vymáhat profesní organizace oprávněné zastupovat držitele šlechtitelských práv. Ty mohou požadovat rovněž poskytnutí informací o původu a distribučních sítích rozmnožovacího materiálu nebo sklizeného materiálu odrůdy anebo služeb, kterými je porušováno právo, vůči osobě, která za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu poskytovala služby používané při činnostech porušujících právo.

116. V oblasti ochrany autorského práva byla unijní úprava práva na informace podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES provedena v § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák. (v případě práv s autorským právem souvisejících ve spojení s § 74, § 78, § 82 a § 86 aut. zák.). Podle tohoto ustanovení se může autor (popř. majitel práva s autorským právem souvisejícího), do jehož práva bylo neoprávněně zasazeno nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, domáhat zejména sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití, o původu neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla (popř. předmětu práva s autorským právem souvisejícího), o způsobu a rozsahu jejího neoprávněného užití, o její ceně, o ceně služby, která s neoprávněným užitím díla (popř. předmětu práva s autorským právem souvisejícího) souvisí, a o osobách, které se neoprávněného užití účastní, včetně osob, kterým byly předmětné rozmnoženiny či napodobeniny určeny za účelem jejich poskytnutí třetí osobě, a rovněž informací o skutečnostech rozhodných pro výši odměny podle § 24 a 25.

117. Práva na informace podle tohoto ustanovení se autor (popř. majitel práva s autorským právem souvisejícího) může domáhat vůči osobě, která do jeho práva neoprávněně zasáhla nebo je neoprávněně ohrozila, a dále zejména vůči osobě, která 1. má nebo měla v držení neoprávněně zhotovenou rozmnoženinu či napodobeninu díla (popř. předmětu práva s autorským právem souvisejícího) za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, 2. využívá nebo využívala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu, která neoprávněně zasahuje nebo zasahovala do práva autora (popř. majitele práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožuje nebo ohrožovala, 3. poskytuje nebo poskytovala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu užívanou při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora (popř. majitele práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožují, 4. byla označena osobou uvedenou v bodě 1, 2 nebo 3 jako osoba, která se účastní pořízení, výroby nebo distribuce rozmnoženiny či napodobeniny díla (popř. předmětu práva s autorským právem souvisejícího) anebo poskytování služeb, které neoprávněně zasahují do práva autora (popř. majitele práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožují, nebo 5. je osobou povinnou podle § 24 odst. 6 nebo § 25 odst. 2.

118. Oproti shora uvedeným oborům práva duševního vlastnictví nicméně nebylo kolektivním správcům podle autorského zákona (a to ve srovnání s přiznáním vlastní aktivní věcné legitimace profesním organizacím oprávněným zastupovat majitele ostatních práv duševního vlastnictví) přiznáno výslovně právo domáhat se (vlastním) jménem (resp. spravovat) v rámci výkonu kolektivní správy právo autora (a ostatních nositelů práv) na informace ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák. [srov. § 99 odst. 1 písm. b) aut. zák. ve znění účinném od 20. 4. 2017].

119. Je tak třeba zohlednit, že výkon kolektivní správy práv podle autorského zákona je na našem území (tradičně) předmětem zvláštní (autonomní) právní úpravy, jež zohledňuje, že podstata kolektivní správy je oproti činnosti profesních organizací oprávněných zastupovat majitele práv duševního vlastnictví odlišná (je obsahově širší). Z toho vyplývá i potřeba (komplexní) zákonné úpravy práv a povinností kolektivních správců při výkonu kolektivní správy, a to jednak ve vztahu k samotným nositelům práv, jednak při uplatňování spravovaných práv v důsledku oprávněného či neoprávněného (deliktního) užití předmětů ochrany a zároveň z hlediska veřejného zájmu na plnění obecných kulturních cílů.

120. Proto je třeba v poměrech tuzemské právní úpravy kolektivní správy spatřovat unijním právem předpokládané oprávnění kolektivních správců požadovat poskytnutí informací ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. c) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES ve (zvláštním) oprávnění kolektivního správce požadovat součinnost od osob dotčených výkonem kolektivní správy za účelem jejího řádného výkonu, a to zejména v podobě poskytování nezbytných informací o užití repertoáru kolektivního správce (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) ve smyslu § 98c odst. 1 aut. zák. Přitom informační povinnost stanovená v čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES se netýká pouze uživatelů předmětů ochrany, nýbrž i každé osoby, která prokazatelně v obchodním měřítku poskytovala služby používané při činnostech porušujících právo duševního vlastnictví.

121. Při zohlednění shora uvedeného účelu kolektivní správy a vůbec celkového cíle duševně vlastnické ochrany směřující k zajištění vysoké úrovně ochrany práv duševního vlastnictví, tedy i práv podle autorského zákona, je tudíž třeba dovodit, že právní úprava povinnosti poskytovat (obecnou) součinnost při výkonu kolektivní správy podle § 98c odst. 1 aut. zák. obsahuje tzv. otevřenou nepravou (teleologickou) mezeru v právu.

122. Ačkoli je povinnost součinnosti (resp. povinnost poskytovat informace o užití repertoáru kolektivního správce nezbytné k výkonu kolektivní správy) podle výslovného znění ustanovení § 98c odst. 1 aut. zák. uložena pouze uživatelům předmětů ochrany, tak argumenty shora uvedených relevantních výkladových metod platí obdobně i pro činnost poskytovatelů služeb provozovaných za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užívaných při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora (popř. práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožují [ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák.].

123. Byť poskytovatele těchto služeb nelze (bez dalšího) podřadit pod nejširší jazykový význam pojmu uživatele předmětu ochrany (resp. osoby užívající dílo ve smyslu § 12 aut. zák.), tak teleologie tohoto ustanovení se nicméně vztahuje na širší skupinu osob dotčených výkonem kolektivní správy, než jsou pouze uživatelé předmětů ochrany, neboť opačný závěr by se neslučoval s principem hodnotové bezrozpornosti právního řádu (a to i vzhledem ke shora uvedenému postavení profesních organizací ochrany práv oprávněných zastupovat vlastníky či majitele povahově příbuzných práv průmyslového vlastnictví a šlechtitelských práv), čímž je opodstatněn závěr o neúplnosti zákona, kterou je možno a nutno překlenout prostřednictvím judikatury.

124. Na tom nic nemění, že nositelé práv podle autorského zákona mají podle § 26 odst. 4 o. s. ř. rovněž možnost dát se (na základě plné moci) zastupovat ve sporech o (jakýchkoli) nárocích vycházejících z autorského zákona a o nárocích souvisejících právníčkou osobou, k jejímuž předmětu

podnikání, popřípadě činnosti patří ochrana práv podle autorského zákona, tedy včetně nároku na poskytnutí informací podle § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák.

125. Lze tak uzavřít, že na základě analogického použití § 98c odst. 1 aut. zák. jsou poskytovatelé služeb provozovaných za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užívaných při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora (popř. práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožují, povinni umožnit kolektivnímu správci řádný výkon kolektivní správy a poskytovat mu informace o užití jeho repertoáru prostřednictvím jimi poskytovaných služeb nezbytné k výkonu kolektivní správy, zejména k výběru příjmů z výkonu práv a k jejich rozdělení a vyplacení příslušným nositelům práv. Poskytovatelé těchto služeb nesmí bez vážných důvodů poskytnutí těchto informací odmítnout.

K rozsahu povinnosti poskytnout informace nezbytné k výkonu kolektivní správy

126. Jak zdůvodněno shora, povinnost poskytovat kolektivnímu správci informace o užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytné k výkonu kolektivní správy, je třeba v poměrech tuzemské právní úpravy vykládat (rovněž) ve smyslu unijním právem předpokládaného oprávnění kolektivních správců vykonávat právo na informace ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. c) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES. Toto východisko se proto uplatní jak při posouzení okruhu osob povinných poskytnout nezbytné informace, tak z hlediska obsahu a rozsahu této povinnosti.

127. Podle odstavce 21 odůvodnění směrnice 2004/48/ES právo na informace umožňuje získání přesných informací o původu zboží nebo služeb, kterými jsou porušována práva, distribučních kanálech a totožnosti třetí osoby zúčastněné na porušení práva.

128. Soudní dvůr ve svém rozhodování dospěl k závěru, podle kterého právem na informace zakotveným v čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES je konkretizováno základní právo na účinnou právní ochranu zaručené v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, a tím i zajištěn účinný výkon základního práva na vlastnictví, jehož součástí je právo duševního vlastnictví chráněné v jejím čl. 17 odst. 2. Toto právo na informace tak nositeli práva duševního vlastnictví umožňuje identifikovat toho, kdo právo nositele porušuje, a učinit další potřebné kroky k ochraně tohoto práva, např. podání návrhů na předběžná opatření podle čl. 9 odst. 1 a 2 směrnice 2004/48 nebo na náhradu škody podle článku 13 této směrnice. Nositel práva duševního vlastnictví by totiž bez úplné znalosti rozsahu porušení tohoto svého práva nebyl schopen určit nebo přesně vyčíslit škodu, na jejíž náhradu by měl z důvodu tohoto porušení nárok. Z tohoto důvodu není namístě omezit výkon práva na informace zakotveného v čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48 na řízení, v nichž má být vysloveno, že bylo porušeno právo duševního vlastnictví (srov. rozsudky Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, ve věci Coty Germany GmbH proti Stadtparkasse Magdeburg, C-580/13, a ze dne 18. 1. 2017, ve věci NEW WAVE CZ, a.s. proti ALLTOYS, spol. s r.o., C-427/15).

129. Navíc podle čl. 8 odst. 3 písm. a) této směrnice se s odstavce 1 a 2 tohoto článku použijí, aniž jsou dotčeny jiné právní předpisy, které přiznávají nositeli práv práva na získání úplnějších informací.

130. Z uvedeného proto vyplývá, že povinnost poskytovat kolektivnímu správci informace o užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytné k výkonu kolektivní správy podle § 98c odst. 1 aut. zák. zahrnuje (rovněž) takový okruh informací, který kolektivnímu správci umožní zjistit (neoprávněně) užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv), včetně identifikace toho, kdo právo jeho nositele porušuje, a učinit další potřebné kroky k ochraně tohoto práva. Přitom konkrétní způsob výkonu práva kolektivního správce požadovat tyto informace (resp. výklad shora uvedeného ustanovení autorského zákona) není omezen úpravou obsaženou v

citovaných ustanovení unijního práva, neboť těmito ustanoveními není dotčena taková národní právní úprava, která přiznává kolektivnímu správci právo na získání úplnějších informací.

K povinnosti poskytovatele služby ukládání informací umožnit elektronické dotazy kolektivního správce na obsah uložených souborů

131. Účelem práva na informace ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES, jež ve vztahu k autorům (resp. majitelům práv s autorským právem souvisejících) našlo v poměrech tuzemské právní úpravy odraz v § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák., je (rovněž) umožnit autorovi (resp. majiteli práv s autorským právem souvisejícího) zjistit (neoprávněné) užití jeho díla a identifikovat toho, kdo jeho právo porušuje, a učinit další potřebné kroky k ochraně jeho práva. V tuzemské právní úpravě je zakotvena hmotněprávní (deliktně závazková) povaha tohoto práva, jak zřetelně plyne z ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák., proto jeho vznik a trvání není závislé na existenci jakéhokoli soudního řízení (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2017, sp. zn. 23 Cdo 2765/2012).

132. Proto též soudní rozhodnutí o tomto nároku má povahu (pouze) deklaratorní, tedy rozhodnutí o hmotném subjektivním právu, které existovalo (trvalo) již před vydáním rozhodnutí, a jež tudíž nemá vliv na existenci hmotněprávních práv a povinností mezi účastníky řízení (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 1997, sp. zn. 3 Cdon 1121/96, nebo jeho usnesení ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. 33 Odo 65/2005).

133. Jak zdůvodněno shora, vzhledem k obdobnému účelu práva kolektivního správce na poskytnutí informací o užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytných k výkonu kolektivní správy se uvedený závěr uplatní obdobně i pro vznik a trvání práva kolektivního správce podle § 98c odst. 1 aut. zák.

134. Přitom účelu práva na informace se nijak nepřičí, aby mohl autor (resp. majitel práva s autorským právem souvisejícího) či kolektivní správce v rámci práva na poskytnutí součinnosti požadovat poskytnutí těchto informací i prostřednictvím takových informačních kanálů, které jsou jinak běžně dostupné uživatelům dotčené služby, resp. které tvoří běžnou součást poskytované služby. Jinak řečeno, autorovi (resp. majiteli práva s autorským právem souvisejícího) ani kolektivnímu správci nesmí být přístup k těmto uživatelským informačním kanálům zamezován poskytovatelem služby ukládání informací pouze proto, že jejich prostřednictvím získávají informace o způsobu a rozsahu neoprávněného užití předmětů ochrany prostřednictvím této služby, neboť by se tím nepřipustně omezovalo právo autora (resp. majitele práva s autorským právem souvisejícího) na poskytnutí informací o způsobu a rozsahu neoprávněného užití jeho díla (resp. předmětu práva s autorským právem souvisejícího) prostřednictvím dané služby, resp. právo kolektivního správce na poskytnutí součinnosti při výkonu kolektivní správy.

135. Není pak žádný důvod dovozovat, aby za takový informační kanál nebyl shledáván elektronický vyhledávač uložených souborů tvořící součást služby ukládání informací, resp. veřejná nabídka možnosti kladení elektronických dotazů na obsah uložených souborů prostřednictvím tohoto vyhledávače.

136. Právo autora (resp. majitele práva s autorským právem souvisejícího) požadovat informace o způsobu a rozsahu neoprávněného užití jeho díla (resp. předmětu práva s autorským právem souvisejícího), a to i prostřednictvím služby poskytované za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užívané při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora (resp. majitele práva s autorským právem souvisejícího) nebo je neoprávněně ohrožují [ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) aut. zák.], ani právo kolektivního správce na poskytnutí součinnosti při výkonu kolektivní správy, a to i vůči poskytovateli takové služby (ve smyslu § 98c odst. 1 aut. zák.), není samo o sobě omezeno množstvím takto požadovaných informací. (Ostatně v případě užití

díla na základě uzavřené licenční či obdobné smlouvy stanoví obsah a rozsah informací, není-li sjednáno jinak, kolektivní správce podle § 98c odst. 2 aut. zák.)

137. I pro právo autora na informace či právo kolektivního správce na poskytnutí součinnosti nicméně platí, že zjevné zneužití těchto soukromých práv nepožívá právní ochrany ve smyslu § 8 o. z.

138. Tomu pak v poměrech kolektivní správy odpovídá závěr, podle kterého kolektivní správce má povinnost postupovat při výkonu kolektivní správy s péčí řádného hospodáře a odborně, což v sobě nese povinnost sledovat zákonné účely kolektivní správy. Péčí řádného hospodáře není výkon kolektivní správy práv takovým způsobem, který je sice formálně kolektivnímu správci autorským zákonem uložen, nicméně je bezohledný či tvrdý vůči uživatelům předmětů ochrany, popř. i vůči nositelům práv, nebo celkově neprozřetelný, a jenž se v konečném důsledku obrací proti samotným nositelům práv (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2186/14).

139. Lze tak uzavřít, že kolektivní správce je oprávněn vykonávat své právo podle § 98c odst. 1 aut. zák. na poskytování informací o užití svého repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) nezbytných k (řádnému) výkonu kolektivní správy rovněž prostřednictvím kladení dotazů do elektronického vyhledavače uložených souborů tvořícího součást služby ukládání informací, je-li tato služba poskytována za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu a je-li užívána při činnostech, které neoprávněně zasahují do kolektivně spravovaného práva nebo je neoprávněně ohrožují. Toto právo kolektivního správce není omezeno počtem takto učiněných dotazů, jeho zjevné zneužití však nepožívá právní ochrany.

Posouzení v poměrech projednávané věci

140. V poměrech projednávané věci lze ze shora uvedených důvodů uzavřít, že odvolací soud postupoval správně, pokud při posouzení autorskoprávních důsledků služby poskytované žalovanou zohlednil její konkrétní povahu, včetně klíčových technologických parametrů této služby a použitého obchodního modelu. (K rozdílnému charakteru a některým důsledkům obvykle uplatňovaných typů služeb ukládání informací srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 23 Cdo 2793/2020, a literaturu tam citovanou.)

141. Ze skutkových zjištění soudů plyne, že žalovaná provozuje službu ukládání informací, na níž jsou vzhledem k technologickým možnostem této služby jejími uživateli v nezanedbatelném rozsahu ukládány bez souhlasu autorů rozmnoženiny děl. Ty jsou zároveň v rámci této služby neoprávněně zpřístupňovány ostatním uživatelům (členům veřejnosti), kteří mají možnost si je stáhnout (tj. pořídit vlastní rozmnoženinu), a jsou pro ně dohledatelné prostřednictvím nabízené služby elektronického vyhledavače uložených souborů (včetně vložené funkce tzv. našeptavače). Výsledky vyhledávání pak lze třídit a řadit podle nejrůznějších kritérií. Žalovaná při provozu služby zpřístupňuje statistiky uložených souborů např. podle počtu jejich stažení, velikosti souborů a dalších kategorií. Žalovaná ve svých smluvních podmínkách zavazuje uživatele své služby k povinnosti neporušovat uložením souborů autorská práva a umožňuje uživatelům (členům veřejnosti) nahlašování autorskoprávně závadných souborů, přičemž tyto soubory průběžně odstraňuje. Zároveň žalovaná nabízí uživatelům tzv. partnerský program (v několika typech), kdy je uživatel za stažení nahraných souborů ostatními uživateli odměněn připočtením kreditů (které je jinak třeba zakoupit) čerpaných při využívání služby žalované ve vyšší kvalitě.

142. Na základě shora uvedených výkladových východisek formulovaných v rozhodovací praxi Soudního dvora dospěl dovolací soud k závěru, že u žalované nelze vzhledem ke konkrétnímu zjištěnému způsobu provozování jí poskytované služby ukládání informací shledat takové okolnosti, v jejichž důsledku by žalovaná nad rámec vlastního poskytování této služby sama (tj. svojí další činností nad rámec ukládání informací poskytnutých uživateli) přispívala (aktivně) ke zpřístupňování

uložených děl takovým způsobem, že by tato její činnost naplnila znaky užití těchto děl jejich sdělováním veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák. Žalovanou tudíž nelze shledat ani osobou autorskoprávně odpovědnou (resp. spoluodpovědnou s jednotlivými uživateli služby ukládajícími informace) za neoprávněné sdělování těchto děl veřejnosti prostřednictvím jí poskytované služby.

143. Byť by bez (daného způsobu) provozování této služby ke zpřístupnění děl veřejnosti nedocházelo (resp. by k němu docházelo jen stěží), přesto ze skutkových zjištění neplyne, že by (aktivní) účast žalované na tomto zpřístupnění dosahovala takové míry, že by se žalovaná kupříkladu sama podílela na výběru zpřístupňovaných souborů nebo že by při poskytování své služby poskytovala prostředky sloužící specificky k neoprávněnému zpřístupňování děl a že by tak žalovaná uskutečňovala sdělování uloženého obsahu.

144. Služba poskytovaná žalovanou je jak z hlediska své technologické povahy a nabízených možností, tak z hlediska uplatněného obchodního modelu zřetelně odlišná od (některých) služeb zpřístupnění a správy online platformy v rámci sítě „peer-to-peer“, resp. konkrétně služby provozované pod označením „The Pirate Bay“, jež byla předmětem řízení před Soudním dvorem ve věci Stichting Brein proti Ziggo BV a XS4All Internet BV, C-610/15 (srov. v tomto smyslu též stanovisko generálního advokáta Soudního dvora ze dne 16. 7. 2020, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC, YouTube LLC, YouTube Inc., Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

145. Stejně tak nebylo zjištěno, že by žalovaná neoprávněné zpřístupňování vědomě podporovala, resp. že by žalovaná poskytovala svoji službu (záměrně, resp. „úmyslně“ ve smyslu shora uvedené rozhodovací praxe Soudního dvora) právě za účelem účasti na neoprávněném zpřístupňování ukládaných děl. (Ostatně polemika o existenci takové vědomosti, resp. „úmyslu“, žalované by představovala námitku vůči závěru soudu skutkové povahy a nikoli uplatnění dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci, srov. obdobně např. usnesení Nejvyšší soudu ze dne 16. 8. 2005, sp. zn. 33 Odo 1066/2004, ze dne 18. 8. 2005, sp. zn. 33 Odo 879/2004, ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1473/2011, ze dne 3. 6. 2015, sp. zn. 28 Cdo 5236/2014, nebo ze dne 26. 9. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2974/2014.)

146. Žalovaná naopak zavedla při provozování své služby technologické prostředky, které umožňují, aby byly neoprávněně zpřístupňované soubory nahlašovány, a tyto jsou žalovanou postupně také odstraňovány. Jak zdůvodněno shora, sama skutečnost, že poskytovatel služby ukládání informací obecně ví o tom, že prostřednictvím jeho služby jsou neoprávněně zpřístupňována díla, stejně jako výdělečná povaha poskytování služby, nestačí k závěru, že poskytovatel služby jedná s cílem (resp. při plné znalosti důsledků svého jednání) účastnit se jednotlivých autorskoprávních deliktů neoprávněného sdělování těchto děl veřejnosti.

147. Lze tak mít za to, že postavení žalované jako poskytovatele dané služby ukládání informací není vzhledem ke konkrétním zjištěným okolnostem srovnatelné s povahou činnosti uživatelů služby ukládajících informace, jež zpřístupňují díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák. a jež nesou za takovéto neoprávněné užití děl svoji vlastní (deliktní) odpovědnost. Proto i právní důsledky vyplývající z činnosti žalované musí být v tomto smyslu odlišné.

148. Tento závěr je rovněž v souladu s žalovanou citovaným usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1280/2018, v němž dovolací soud posuzoval otázku vzniku bezdůvodného obohacení v souvislosti s užitím děl prostřednictvím služby ukládání informací na straně poskytovatele této služby.

149. Lze tak uzavřít, že na základě odvolacím soudem učiněných skutkových zjištění nelze shledat žalovanou uživatelem předmětných děl jejich sdělováním veřejnosti a nevzniká jí tudíž ani (deliktní)

povinnost zdržet se z tohoto důvodu neoprávněného sdělování těchto děl ve smyslu § 40 odst. 1 písm. b) aut. zák.

150. Na tomto závěru nic nemění ani případná úvaha, zda se žalovaná prostřednictvím svého obchodního modelu provozování své služby dopouští deliktu jednání v nekalé soutěži podle § 2976 odst. 1 o. z. To může spočívat kupříkladu v provozování služby ukládání informací v podobě, jež umožňuje uživatelům prostřednictvím jimi ukládaných informací v soutěžně významném rozsahu ohrožovat či porušovat práva duševního vlastnictví, za současného poskytování odměny uživatelům, jejíž výše je závislá na počtu či rozsahu stahování jimi uložených datových souborů jinými uživateli, aniž by poskytovatel služby přiměřeným způsobem ověřil, zda tato odměna není placena v souvislosti s ohrožováním či porušováním práv duševního vlastnictví (srov. shora citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 23 Cdo 2793/2020).

151. Byť objektivním důsledkem takového způsobu (obchodního modelu) poskytování služby ukládání informací může být nekalosoutěžní jednání poskytovatele této služby (a to prostřednictvím vyvolání motivace uživatelů na zpřístupňování právě takových datových souborů, o jejichž obsah je mezi členy uživatelské veřejnosti zájem a jež jsou z tohoto důvodu významnými hospodářskými statky, tedy zpravidla předměty chráněnými právy duševního vlastnictví), přesto nelze pouze z tohoto důvodu uzavřít, že by poskytovatel této služby přispíval ke zpřístupňování (neoprávněně) uložených děl takovým (aktivním) způsobem, že by naplnil znaky užití těchto děl jejich sdělováním veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák. Jinak řečeno, úlohu poskytovatele služby ukládání informací nelze pouze na základě uplatnění uvedeného obchodního modelu poskytování služby považovat z autorskoprávního hlediska za deliktně srovnatelnou s postavením samotných uživatelů služby, jež rozmnoženiny děl prostřednictvím této služby ukládají a na jejichž vlastním rozhodnutí závisí, zda budou tímto způsobem díla neoprávněně zpřístupněna veřejnosti.

152. Jak však zdůvodněno shora, samotný závěr, že žalovaná jako poskytovatel služby ukládání informací není vzhledem ke konkrétním zjištěným okolnostem uživatelem děl ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák., nevylučuje, že jí poskytovaná služba má vzhledem k možnostem vyplývajícím z technických parametrů této služby a jejího obchodního modelu objektivně povahu takové služby, jež je využívána uživateli k porušování nebo ohrožování práv autorů. Proto aniž by žalovaná svým jednáním naplnila znaky sdělování díla ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 aut. zák., může být přesto povinna zdržet se v závadném rozsahu poskytování své služby podle § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák.

153. Ze shora uvedeného výkladu rovněž plyne, že při posouzení existence závazku poskytovatele služby, jež je využívána uživateli k porušování nebo ohrožování práv autorů ve smyslu § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák., je třeba podle konkrétních okolností zohlednit přiměřenou rovnováhu mezi zájmy nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících na ochraně jejich práv duševního vlastnictví (zaručenými čl. 11 a čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, popř. též čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášeného pod č. [209/1992](#) Sb.) na straně jedné a právem na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost (zaručeným čl. 26 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 16 Listiny základních práv Evropské unie) na straně druhé, a zároveň je třeba šetřit základní právo na svobodu projevu a na informace (zaručené čl. 17 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 11 Listiny základních práv Evropské unie, popř. též čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. [209/1992](#) Sb., popř. čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, vyhlášeného pod č. [120/1976](#) Sb.).

154. Přitom východiska tohoto poměrování ústavních práv v souvislosti s provozováním služby ukládání informací dovolací soud formuloval již v citovaném rozsudku ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 23 Cdo 2793/2020, na něž lze i v poměrech projednávané věci odkázat.

155. Významná jsou proto v tomto směru především ta skutková zjištění o konkrétní povaze služby poskytované žalovanou, podle kterých technické parametry této služby objektivně umožňují jejím uživatelům prostřednictvím jimi ukládaných informací ohrožovat či porušovat autorská práva a práva s autorským právem související, čehož uživatelé služby v nezanedbatelném rozsahu skutečně využívají. A to i vzhledem k možnosti (fakticky) anonymního užívání služby (včetně možnosti anonymního ukládání takových datových souborů, jež mohou obsahovat rozmnoženiny děl), přičemž hlavní funkcí této služby je veřejné zpřístupnění uložených souborů ostatním uživatelům této služby (tedy nikoli např. pouze generování odkazu na uložení daného souboru, jenž by nebyl poskytovatelem služby dále veřejně zpřístupňován), a rovněž vzhledem k možnosti vyhledání uložených souborů ostatními uživateli služby, zejména prostřednictvím vyhledavače uložených souborů, jenž tvoří integrální součást poskytované služby.

156. Zásadní význam má pak v tomto směru i shora uvedené zjištění o uplatněném obchodním modelu služby žalované v podobě tzv. partnerského programu umožňujícího uživatelům získat od žalované odměnu ve formě kreditů (jež lze využít za účelem ovlivnění rychlosti stahování uložených souborů) v závislosti na rozsahu stahování jimi uložených datových souborů jinými uživateli, aniž by bylo zjištěno, že by žalovaná přiměřeným způsobem ověřovala, zda tato odměna není poskytována právě v souvislosti s ohrožováním či porušováním autorských práv či práv s autorským právem souvisejících.

157. Kromě toho pak ve vztahu ke konkrétním dílům tvořícím předmět řízení v projednávané věci nelze pominout, že na jejich neoprávněné užívání prostřednictvím služby žalované byla žalovaná ze strany žalobkyně opakovaně upozorněna, přičemž (i přes případné odstraňování jednotlivých výskytů ze strany žalované) jsou tato díla prostřednictvím služby žalované i nadále dostupná (resp. byla ve smyslu § 243f odst. 1 o. s. ř. dostupná v době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu).

158. Jak již bylo na základě rozhodovací praxe Soudního dvora zdůvodněno shora, povinnost poskytovatele služby ukládání informací, jež je uživateli využívána k porušování nebo ohrožování autorských práv nebo práv s autorským právem souvisejících, zdržet se (v závažném rozsahu) poskytování této služby, směřuje (resp. může směřovat) nejen k ukončení porušování nebo ohrožování práva, které bylo poskytovateli služby oznámeno a kterému již došlo (tzv. povinnost „notice and take down“), nýbrž také k zajištění (účinného) předcházení (zabránění) takovému dalšímu porušování nebo ohrožování, resp. jejich dalšímu neopakování, tak, že k takovému porušování nebo ohrožování opětovně nedojde (tzv. povinnost „notice and stay down“). Existenci této povinnosti na straně poskytovatele služby ukládání informací nikterak nevyklučuje ani právní úprava omezení jeho (případné) odpovědnosti za obsah uložených informací podle § 5 odst. 1 zákona o některých službách informační společnosti.

159. Vzhledem k tomu, že se žalobce v projednávané věci jako kolektivní správce práv podle autorského zákona (jehož aktivní věcná legitimace k uplatnění tohoto nároku nebyla dovolacími důvody zpochybněna, srov. § 242 odst. 3 věta první o. s. ř.) domáhá uložení povinnosti žalované zdržet se umožnění veřejného stahování konkrétních souborů obsahujících předmětná díla tvořící předměty jím kolektivně spravovaných práv (a to navíc pouze tehdy, mohou-li je členové veřejnosti vyhledat zadáním titulu díla v elektronickém vyhledávači poskytnutém žalovanou), přičemž neoprávněnost zpřístupňování takových souborů prostřednictvím služby žalované již byla žalované v minulosti oznámena, avšak žalovaná tímto způsobem (tj. i zabráněním opětovnému zpřístupnění takových souborů tak, že k takovému porušování nebo ohrožování práv opětovně nedojde) neprodleně nezasáhla, nejedná se o (zakázané) uložení povinnosti obecného dohledu poskytovatele služby ukládání informací ve smyslu § 6 zákona o některých službách informační společnosti, jak rovněž vyplývá ze shora uvedených závěrů rozhodovací praxe Soudního dvora.

160. Zároveň tato povinnost žalované představuje vzhledem k výše uvedeným zjištěným okolnostem

poskytování její služby účinný prostředek ochrany práv dotčených autorů umožňující dosažení unijním právem stanoveného požadavku vysoké úrovně ochrany práv duševního vlastnictví, aniž by se zároveň jednalo o povinnost nepřiměřenou vzhledem ke shora vyloženému poměrování střetávajících se ústavních práv.

161. Ostatně v současnosti existují a jsou používána taková technologická opatření, která i v podmínkách masového využívání služeb ukládání informací jsou způsobilá odhalit opakovaně neoprávněně uložené a zpřístupněné soubory obsahující díla či předměty práv s autorským právem souvisejících (srov. stanovisko generálního advokáta Soudního dvora ze dne 16. 7. 2020, ve spojených věcech Frank Peterson proti Google LLC, YouTube LLC, YouTube Inc., Google Germany GmbH a Elsevier Inc. proti Cyando AG, C-682/18 a C-683/18).

162. Kromě toho je třeba připomenout, že povinnost uložená žalované představuje plnění její povinnosti zdržet se poskytování služby ukládání informací (pouze) v takovém rozsahu, v němž je ve smyslu tzv. zápůrčího (negatorního) nároku žalobce k ochraně jím spravovaných absolutních práv podle § 40 odst. 1 písm. f) aut. zák. využívána jejími uživateli k porušování nebo ohrožování práv autorů předmětných děl. Tzv. zápůrčí (negatorní) nárok, jenž svojí povahou směřuje k uložení povinnosti zdržet se jednání, jež zasahuje do práva autora nebo toto právo ohrožuje, má preventivní povahu (aniž by zároveň musely být splněny předpoklady obecné prevenční zakročovací povinnosti podle § 2900 o. z.) a jeho uplatněním se autor brání proti tomu, aby se jednání, jímž jsou poškozena jeho práva, opakovalo, nebo aby bylo pokračováno v jednání, které představuje zásah do jeho práv, popř. odvrací hrozbu, že by k takovému zásahu mohlo dojít. Proto se lze tohoto nároku úspěšně domáhat (pouze) tehdy, pokud se žalovaný takového jednání stále dopouští, resp. hrozí pokračování či opakování tohoto jednání (srov. v tomto smyslu např. rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 10. 3. 1939, sp. zn. Rv I 662/38, uveřejněné pod č. 17256/1939 Sbírky rozhodnutí nejvyššího soudu československé republiky ve věcech občanských, či rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 23 Cdo 3893/2010, a ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. 23 Cdo 2939/2011, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 23 Cdo 2793/2020).

163. V řízení přitom bylo zjištěno, že porušování práv autorů předmětných děl prostřednictvím služby poskytované žalovanou (skutečně) trvalo i v době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu. Uplatnění práva žalobce domáhat se vůči žalované zdržení se závadného jednání (v podobě tzv. zápůrčího nároku) je tudíž opodstatněno obranou žalobce proti tomu, aby jednání, jímž jsou dotčena jím spravovaná práva, pokračovalo, resp. aby se opakovalo.

164. Zároveň však plnění uložené povinnosti vyplývající z tohoto (tzv. zápůrčího) nároku nebrání, aby žalovaná poskytovala svoji službu způsobem, při kterém není tato služba využívána uživateli k porušování nebo ohrožování práv autorů předmětných děl, což platí zejména v případech, pokud tato díla budou veřejně zpřístupňována prostřednictvím služby žalované na základě řádného oprávnění (licence) poskytnutého autorem (popř. jinou osobou oprávněnou toto oprávnění poskytnout) nebo na základě některého ze zákonem stanovených důvodů oprávněného užití těchto děl.

165. Lze tak uzavřít, že závěr odvolacího soudu o existenci povinnosti žalované zdržet se v rozsudku odvolacího soudu vymezeného způsobu poskytování služby ukládání informací, zpochybněný dovoláním žalované, je správný.

166. Konečně ze shora uvedeného výkladu vyplývá, že žalobce jako kolektivní správce práv podle autorského zákona je oprávněn vykonávat své právo na poskytování informací o užití svého repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) prostřednictvím služby žalované nezbytně k (řádnému) výkonu kolektivní správy ve smyslu § 98c odst. 1 aut. zák. rovněž formou kladení dotazů do elektronického vyhledavače uložených souborů tvořících součást služby poskytované žalovanou. Žalovaná přitom nesmí bez vážných důvodů poskytování těchto informací

touto formou odmítnout.

167. Jak zdůvodněno shora, toto právo kolektivního správce není samo o sobě omezeno počtem takto učiněných dotazů, přičemž v řízení nebyl zjištěn žádný vážný důvod, na základě kterého by žalovaná mohla poskytování informací žalobci tímto způsobem odmítnout či omezovat. Takový vážný důvod nespočívá ani v případné potřebě aplikace obecných bezpečnostních požadavků na poskytování služby žalované v prostředí počítačové sítě internet, neboť povinnost uložená žalované je vztažena právě (a jedině) na dotazy činěné z místa v počítačové síti (IP adresy), jež náleží žalobci jako kolektivnímu správci práv.

168. Toto právo kolektivního správce nicméně není vyňato z obecného pravidla, že zjevné zneužití soukromých práv nepoživá právní ochrany ve smyslu § 8 o. z.

169. Dovolací soud ve vztahu k zásadě zákazu zneužití soukromých práv podle § 8 o. z. dospěl ve své rozhodovací praxi k závěru, že jde o institut ztělesňující korigující funkci principu poctivosti. Slouží k tomu, aby pomocí něj byla odepřena právní ochrana takovému výkonu práva, který sice formálně odpovídá zákonu či obsahu existujícího právního vztahu, avšak jenž je vzhledem k okolnostem případu nepřijatelný. Za zneužití práva lze považovat zejména výkon práva v rozporu s jeho účelem, kdy je právo vykonáno, ačkoliv nositel tohoto práva nemá žádný skutečný nebo jen nepatrný zájem na jeho výkonu, resp. se projevující jako rozpor mezi užitkem oprávněného, k němuž výkon práva skutečně směřuje, a užitkem oprávněného, pro nějž je právo poskytnuto (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 5159/2014, uveřejněný pod číslem 101/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek)

170. I v tomto směru je proto správný závěr odvolacího soudu, podle kterého v řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno učinit závěr o zneužití práva žalobce vůči žalované na poskytování informací (resp. na základě kterých by bylo možno rozumně předpokládat zneužívající způsob využívání služby poskytované žalovanou ze strany žalobce), tedy že by způsob kladení elektronických dotazů ze strany žalobce na obsah služby žalované byl nepřijatelný, popř. že by postrádal své opodstatnění v rozporu s účelem práva žalobce na informace nebo by nebyl na výkonu tohoto práva ze strany žalobce skutečný zájem, resp. že by šlo o výkon zákeřný či malicherný.

171. Lze tak uzavřít, že na základě uvedených důvodů ob stojí dovoláním žalované rovněž zpochybněný závěr odvolacího soudu o existenci povinnosti žalované zdržet se omezování v rozsudku odvolacího soudu vymezeného způsobu výkonu práva žalobce na informace o užití jeho repertoáru (předmětů ochrany kolektivně spravovaných práv) formou elektronických dotazů do žalovanou poskytovaného vyhledavače uložených souborů.

Posouzení vad řízení

172. Vzhledem k přípustnosti dovolání žalované dovolací soud podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. rovněž přezkoumal, zda řízení nebylo postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a shledal, že řízení před soudy obou stupňů takovými vadami netrpí.

173. A to ani žalovanou namítanou vadou řízení spočívající v tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku odvolacího soudu pro nedostatek důvodů. Otázka, za jakých okolností je možno považovat rozhodnutí odvolacího soudu za nepřezkoumatelné, byla v rozhodování dovolacího soudu již vyřešena a rozhodovací praxe dovolacího soudu se ustálila v závěru, že měřítkem toho, zda lze v dovolacím řízení považovat rozhodnutí odvolacího za přezkoumatelné, je především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě využít dovolání jako opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí. I když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění,

není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nejsou podle obsahu dovolání na újmu práv účastníků řízení. Rozhodnutí odvolacího soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů tehdy, když vůči němu nemůže účastník, který s rozhodnutím nesouhlasí, náležitě formulovat důvody dovolání, a ani soud rozhodující o tomto opravném prostředku nemá náležité podmínky pro zaujetí názoru na věc. Nelze pokládat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí, u něhož je všem účastníkům nepochybné, jak a proč bylo rozhodnuto (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3814/2015).

174. Kromě toho Ústavní soud opakovaně vysvětlil, že není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. III. ÚS 3122/09).

175. Z obsahu dovolacích důvodů formulovaných žalovanou vyplývá, že jí bylo zřejmé, na základě jakých důvodů založených na ochraně práv podle autorského zákona dospěl odvolací soud k závěru o existenci uložených povinností žalované, a tudíž napadené rozhodnutí vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti netrpí.

V. Závěr

176. Jelikož Nejvyšší soud neshledal dovolání žalobce přípustným, jeho dovolání podle ustanovení § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

177. Na základě dovolání žalované dospěl dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí dovolacího soudu je (při řešení právních otázek, pro které je dovolání žalované přípustné), správné (byť částečně na základě odlišných důvodů), proto dovolání žalované podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)